

Pirkanmaan
hyvinvointialue

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

VALVONTASUUNNITELMA 2026

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastus- ja ensihoitopalvelut

Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialue

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualue

Sisällys

Pirkanmaan
hyvinvointialue

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

	1
JOHDANTO	4
1. YLEISTÄ	6
1.1. VALVONTASUUNNITELMAN MÄÄRITELMÄ JA SISÄLTÖ	6
1.2. VALTAKUNNALLISET STRATEGISET TAVOITTEET JA MUU ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN ASIAKIRJAOHJAUS	8
2. EDELLISEN VALVONTASUUNNITELMAKAUDEN TOTEUTUMINEN JA JOHTOPÄÄTÖKSET	14
2.1. EDELLISEN VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	14
2.2. ONNETTOMUUSKEHITYKSEN SEURANTA	20
2.3. JOHTOPÄÄTÖKSET EDELLISELTÄ SUUNNITELMAKAUDELTA	22
3. ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISY JA VALVONTATEHTÄVÄT -VASTUUALUE SEKÄ VALVONTATOIMINTAAN VARATUT RESURSSIT	24
4. VALVONTATEHTÄVÄT	29
4.1. MÄÄRÄAIKAINEN VALVONTA	30
4.1.1. Yritys- ja laitospaikkojen (A1-A6) valvonta	33
4.1.2. Asuinrakennusten valvonta	34
4.2. HARKINNANVARAINEN VALVONTA (ENT. EPÄSÄÄNNÖLLINEN VALVONTA)	35
4.2.1. Ylimääräinen palotarkastus (muu valvonta/tarkastus paikan päällä)	36
4.2.2. Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (rakennusluvassa edellytetty tarkastus rakennushankkeen aikana)	38
4.2.3. Lausunto kiinteistön väestönsuojan käyttöönotosta (väestönsuojan käyttöönottotarkastus)	38
4.2.4. Lausunto kiinteistön pelastusteistä (pelastustien koeajo)	39
4.2.5. Kemikaaliturvallisuuslain mukainen valvonta	39
4.2.6. Yleisötilaisuuksien valvonta	42
4.2.7. Muu valvonta	43
4.3. ASIAKIRJAVALVONTA	43
4.3.1. Pelastussuunnitelmien valvonta	43
4.3.2. Poistumisturvallisuusselvitysten valvonta	44
4.3.3. Suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta	45
4.3.4. Muu asiakirjavalvonta	45
5. MUU ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISY JA VALVONTATEHTÄVÄT -VASTUUALUEEN TEKEMÄ TYÖ	46
5.1. OHJAUS, NEUVONTA JA TURVALLISUUSVIESTINTÄ	46
5.1.1. Ohjaus	46
5.1.2. Neuvonta	47

5.1.3.	<i>Turvallisuusviestintä ja -koulutukset</i>	47
5.2.	YHTEISTYÖ JA PAIKALLINEN TURVALLISUUSUUNNITTELU	48
5.2.1.	<i>Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa</i>	49
5.2.2.	<i>Yhteistyö pelastuslain 42 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä</i>	52
5.2.3.	<i>Yhteistyö pelastuslain 62 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä</i>	53
5.2.4.	<i>Paikallinen ja alueellinen turvallisuussuunnittelutyö</i>	53
5.3.	PALONTUTKINTA	53
5.4.	ONNETTOMUUSKEHITYKSEN SEURANTA	54
5.5.	VALMIUSTARKASTUKSET	55
5.6.	HANKE: ERI VIRANOMAISTEN KÄYTTÄMÄÄN PAIKKATIE TOON PERUSTUVA PALORISKIKOhteiden Paikantamismalli	56
6.	VALVONTASUUNNITELMAN TAVOITTEET / KEHITTÄMISKOhteet Sekä VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	57
6.1.	TAVOITTEET	57
6.2.	VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	59
7.	VALVONTASUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN	60
	LIITTEET	61
	VALVONTAVÄLITaulukot A1-A6 JA B	62
	VALVONTAVÄLIEN MUUTOKSET JA NIIDEN SYYT VUODELLE 2026	69
	VALVONTAVÄLIEN MUUTTAMISEN PERUSTEET	70

Johdanto

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttaminen yksittäisessä kohteessa voi sisältää useita eri toimenpiteitä esim. valvontakäyntejä, asiakirjavalvontaa, poistumisturvallisuusselvitysten arviointia sekä neuvontaa ja muuta turvallisuusviestintää. Valvontaan liittyy myös viranomaisten välinen yhteistyö yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Pelastuslain 379/2011 mukaan pelastuslaitoksen tulee antaa ohjausta pelastuslain velvoitteiden toteuttamisessa.

Valvonnan ensisijainen tarkoitus on ohjata, neuvoa ja opastaa palo- ja henkilöturvallisuuden ylläpidossa ja kehittämisessä, ja siten osaltaan vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia vahinkoja, mutta myös tarpeen mukaan valvoa säännösten noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan toiminnan vastuuta turvallisuuden ylläpidossa ja parantamisessa.

Pelastustoimen strategiassa 2023 -2026 todetaan: *Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti. Tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten pienentäminen. Tulipalojen määrä vuoden 2030 loppuun mennessä puolitetaan. Asumisen paloturvallisuuden edistämisen tavoitteena on palokuolemien, henkilövahinkojen ja aineellisten vahinkojen vähentäminen. Tavoitteena on vahvistaa omatoimisen varautumisen osaamista kaikissa väestöryhmissä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten vähentämiseksi.*

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastus- ja ensihoitopalveluiden (myöhemmin pelastuslaitos) onnettomuuksien ehkäisyn palvelut toteutuvat yhdenvertaisesti, yhdenmukaisesti ja laadukkaasti kohdistamalla onnettomuuksien ehkäisyn palvelut riskiperusteisesti. Palvelujen suunnittelussa huomioidaan erilaisten asiakasryhmien tarpeet, keräämällä asiakaspalautetta systemaattisesti asiakaspalautekyselyllä ja kehitetään palvelua palautteen perusteella.

Valvonta, ohjaus ja neuvonta sekä turvallisuusviestintä toteutetaan toisiaan täydentävästi ja tukien siten, että parannetaan toiminnan vaikuttavuutta. Omatoimista varautumista tuetaan erityisesti pelastussuunnitelmiin kohdistetulla ohjauksella, neuvonnalla ja valvonnalla. Pirkanmaalla yleisötilaisuuksien turvallisuutta edistetään viranomaisten, kuntien, hyvinvointialueiden ja kolmannen sektorin yhteistyöllä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen toiminnan suuntaamisessa huomioidaan myös onnettomuuskehityksen seurannasta ja palontutkinnasta saadut havainnot. Laadukkaalla

viranomaisyhteistyöllä edistetään erityisesti rakentamisen ja asumisen paloturvallisuutta. Yhteistyömahdollisuuksia pyritään hyödyntämään myös hyvinvointialueen sisällä.

Pelastuslaitoksen rooli hyvinvointialueen sisäisessä yhteistyössä on neuvonnassa, ohjauksessa sekä ennaltaehkäisevässä turvallisuusviestinnässä. Löytämällä ja hyödyntämällä oikeat yhteyshenkilöt ja verkostot voidaan vaikuttaa turvallisuuteen ja ennaltaehkäisyyn ohjauksen kautta tehokkaasti jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 6.11.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden palvelutasopäätöksen vuosille 2024-2026. Palvelutasopäätöksessä määritellyt tasot sekä kehittämistoimet huomioidaan valvontasuunnitelmassa.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kautta on päivitetty Pelastuslaitosten valvonnan käsikirjaa, josta suuri osa tämän valvontasuunnitelman teksteistä on peräisin. Valvonnan käsikirjassa kuvataan tarkasti valvonnan toteuttamista ja lainsäädännöllistä pohjaa valvonnalle. Siihen kannattaa tutustua tämän suunnitelman rinnalla, jotta saa selkeän ja hyvän perustan koko valvontatehtävälle. Valvonnan käsikirja on saatavilla Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston verkkosivuilta: <https://pelastuslaitokset.fi/julkaisut/valvonnan-abc> (6.11.2025 saatavilla).

Tampereella 22.12.2025

Teemu-Taavetti Toivonen
Vs. pelastusjohtaja

Tytti Oksanen
Vs. pelastuspäällikkö

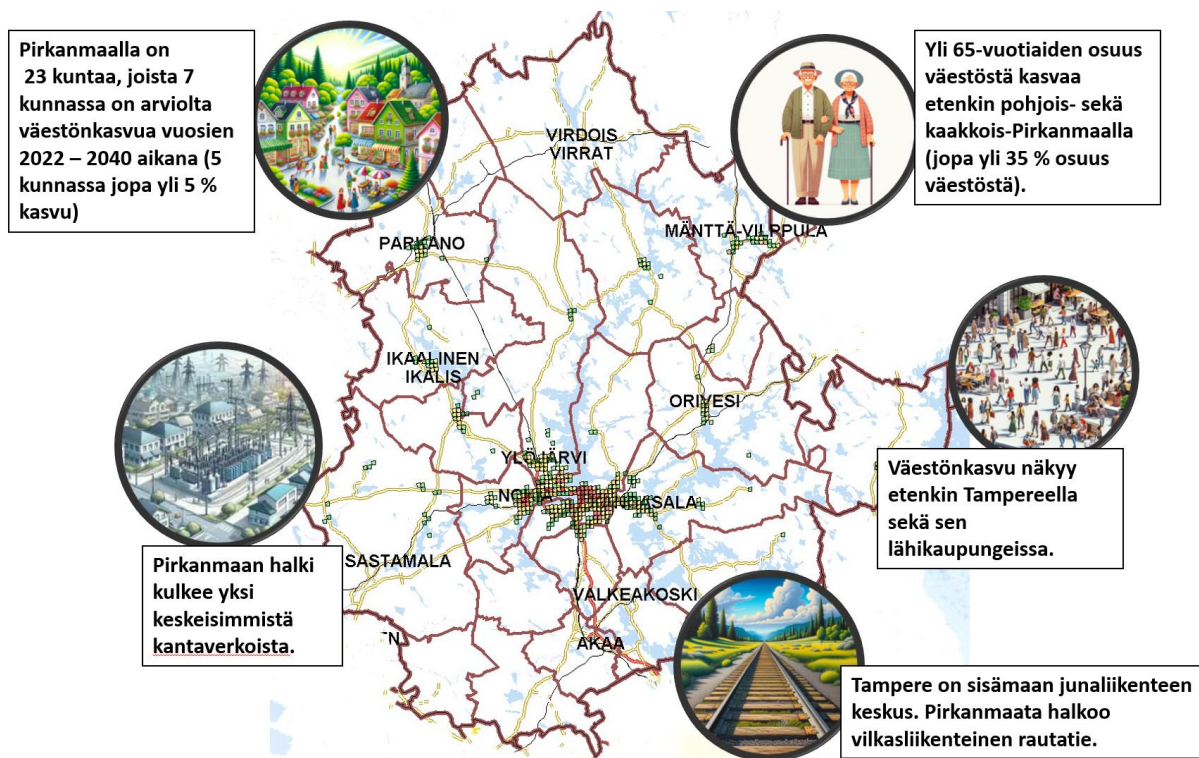
1. Yleistä

1.1. Valvontasuunnitelman määritelmä ja sisältö

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvista valvontatehtävistä. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen tulee pelastuslain 78 §:n mukaisesti tehdä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttamisesta on laadittava pelastuslain 79 §:n mukaisesti valvontasuunnitelma, jonka tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy. Valvontasuunnitelma on toimitettava tiedoksi aluehallintovirastolle. (PelL, 78 ja 79 §)

Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksessä 2024 – 2026 on määritelty onnettomuuksien ehkäisyn palvelun taso kyseisille vuosille. Pirkanmaan pelastuslaitoksen turvallisuus- ja onnettomuusviestinnällä on oma vastuualueensa ja oma viestintäsuunnitelmansa eikä se ole näin ollen laajasti onnettomuuksien ehkäisyn valvontasuunnitelmassa mukana.

Palvelutasopäätös on valmisteltu toimintaympäristö- ja riskianalyysin tulokset huomioiden. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen osalta toimintaympäristöä on koottu kuvaan 1. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella tehtävä työ on tunnistettu myös merkittäväksi riskien hallinnan keinoksi niin valvontatoiminnan kuin muunkin työn osalta.

Kuva 1. Pirkanmaan toimintaympäristöä. Kuvat: taustalla Merlotista kuvakaapattu Pirkanmaan kartta, kuvat tekoälyllä (Copilot).

Valvontasuunnitelmassa on kuvattu sekä valvontatoiminta että muut onnettomuuksien ehkäisyn lainsäädännöstä tulevat tehtävät. Suunnitelmassa on valvontatoimintaan käytettävät resurssit, valvontatoiminnan sisältö, määräaikaisen ja harkinnanvaraisesti suoritettavan valvonnan keinot, valvontakohteiden määrät sekä valvontavälit. Lisäksi valvontasuunnitelmassa on kuvattu viranomaisyhteistyö, valvontatoiminnan vaikuttavuuden ja suunnitellun valvonnan toteutumisen arviointi sekä muut Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella suoritettavat tehtävät.

Valvontasuunnitelman tavoitteena on kohdistaa valvontaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Suunnitelmallisuus mahdollistaa resurssien priorisoinnin vuosittain toimintoihin, joista arvioidaan olevan eniten vaaraa ja haittaa huomioiden kuitenkin, että valvonnan tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvontasuunnitelmassa voidaan näiden kriteereiden kautta määritellä valvonnan toteuttamisen menettelyt ja kohdentamisen.

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvontatehtävän toteuttaminen yksittäisessä kohteessa voi sisältää useita eri toimenpiteitä esim. valvontakäyntejä, asiakirjavalvontaa, poistumisturvallisuusselvitysten arviointia sekä neuvontaa ja muuta turvallisuusviestintää.

Valvontaan liittyy myös viranomaisten välinen yhteistyö yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen tulee antaa ohjausta pelastuslain velvoitteiden toteuttamisessa.

Poikkeus- tai häiriötilanteessakin onnettomuuksien ehkäisyn palvelutaso pyritään ylläpitämään valvontasuunnitelmassa manituilla tavoilla. Tilanteen laajuudesta ja vakavuudesta riippuen voidaan kuitenkin edellyttää hetkellisesti poikkeamista normaaleista toimintatavoista ja tavoitteista. Tarvittaessa voidaan palvelutuotantoa sopeuttaa esim. valvontatoiminnassa vaihtoehtoisten valvontakeinojen ja -menetelmien käyttämisellä tai valvonnan eri osa-alueiden ja valvontakohteiden priorisoimista riskiperusteisesti Sisäministeriön pelastustoimen palvelutason ylläpitäminen poikkeusoloissa (SMDNo-2020-831) -ohjeistuksen mukaisesti. Pirkanmaan pelastuslaitoksen valmiussuunnitelmassa ja sen liitteissä on tarkemmat määrittelyt poikkeus- ja häiriötilanteiden tehtäviin.

Pelastuslaitos voi periä valvontasuunnitelmassa määritellyistä valvontatoimenpiteistä pelastuslain 96 §:n mukaisesti maksun. Pirkanmaan pelastuslaitos perii maksun hyvinvointialueen aluevaltuuston hyväksymän valvontamaksutaksan mukaisesti. Valvontamaksutaksa perustuu valtakunnalliseen oppaaseen valvontamaksujen kustannusvastaavuudet huomioiden.

1.2. Valtakunnalliset strategiset tavoitteet ja muu onnettomuuksien ehkäisyn asiakirjaohjaus

Valvontasuunnitelman laadinnassa on huomioitu valtakunnallinen Sisäministeriön julkaisu: Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026 ja etenkin sieltä tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti. Taulukkoon 1 on koottu pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toimintasuunnitelman 2023 – 2026 tavoite 3.

Taulukko 1. Pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toimintasuunnitelman 2023 - 2026 tavoite 3: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti. Taulukko viimeistä saraketta lukuunottamatta kopioitu¹.

Nro	Toimenpide	Valtakunnallinen ohjaus	Vastuutahot	Aikataulu	Toteutuminen, oma arviointi (HVA=hyvinvointialue)
3.1.	Laaditaan toimeenpanosuunnitelma vuonna 2023 tulipalojen määrän puolittamiseksi vuosille 2023-2030.	SM	SM, hyvinvointialueet; yhteistoiminta viranomaiset ja järjestöt	2023	2025, Kumppanuusverkoston muistio toimeenpanoista onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman vaikuttavuustavoitteisiin liittyen. HVA: Huomioitu taulukossa 2.
3.2.	Arvioidaan palotarkastusten itsearviointin vaikuttavuus sekä vahvistetaan turvallisuusviestintää, paloriskikohteiden tarkastuksia ja jälkivalvontaa.	SM	SM, hyvinvointialueet, järjestöt	2023 - 2024	HVA: Nostetaan itsearviointin tarkempi tarkastelu vuoden 2026 kehittämiskohteeksi. Turvallisuusviestinnän lisääminen on 2026 tavoitteissa. Jälkivalvontaa seurataan vieläkin tarkemmin.
3.3.	Asumisen paloturvallisuutta edistämällä vähennetään palokuolemia, henkilövahinkoja ja aineellisia vahinkoja.	SM	Hyvinvointialueet, järjestöt	2023 - 2030	HVA: Kiinnitetty huomiota, lisätään yhteistyötä onnettomuuskehityksen seurannan kanssa.
3.4.	Onnettomuuksien määrää vähennetään väestön omatoimista onnettomuuksiin varautumista tukemalla.	SM	SM, hyvinvointialueet, järjestöt	2023 - 2030	HVA: Lisätään turvallisuusviestintää asian tiimoilta.
3.5.	Suorituskykyhankkeessa tunnistettuja onnettomuuksien ehkäisyn kyvykkyyksiä parannetaan.	SM		2023 - 2030	
3.6.	Alueellista ja paikallista yhteistyötä kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa kehitetään suunnitelmallisesti ja laaja-alaisesti.	SM	Hyvinvointialueet, järjestöt	2023 - 2030	HVA: Alueellista ja paikallista yhteistyön toimintamallia vahvistetaan.
3.7.	Yritysten ja laitosten turvallisuuskulttuuria parannetaan systemaattisella arvioinnilla ja	SM	SM, hyvinvointialueet	2023 - 2026	HVA: Otetaan vuoden 2026 alusta käyttöön valtakunnallisen

¹ Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026, Liite 1: Pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toimintasuunnitelma 2023 -2026.

	palautejärjestelmän kehittämisellä.				asiakaspalautejärjestelmän väittämät. Otetaan arviointi käyttöön, kun se tulee OE järjestelmään.
3.8.	Maksuperusteet yhdenmukaistetaan; toiminnoista ja erheellisistä automaattisista paloilmoituksista perittävät maksut perustuvat yhdenmukaisiin perusteisiin ja pohjautuvat kustannusvastaavuuteen	SM	SM, hyvinvointialueet	2023 - 2024	On tehty valtakunnallinen ohjeistus maksuperusteista. HVA: On käytössä valtakunnallisen ohjeistuksen mukainen valvontamaksutaksa.
3.9.	Onnettomuuksien ehkäisyn menetelmiä kehitetään turvallisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi.	SM	SM, Pelastusopisto, hyvinvointialueet, järjestöt	2023 - 2030	HVA: Onnettomuuksien ehkäisyn menetelmiä tarkastellaan säännöllisesti ja pyritään toimissa vaikuttavuuteen.

Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa elämä 2030 on Sisäministeriön julkaisu, jossa määritellään valtakunnallisesti pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisylle kahdeksan vaikuttavuustavoitetta. Näiden mittaaminen on haastavaa, mutta vaikuttavuustavoitteet ja erilliseksi liitteeksi tehty toimenpide-ehdotukset (Kumppanuusverkosto) on huomioitu onnettomuuksien ehkäisytyössä. Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialueen toimialuekokouksessa 25.11.2025 on käyty läpi vaikuttavuustavoitteet ja toimenpide-ehdotukset. Työpajatoiminnan tuloksista sekä kumppanuusverkoston toimenpide-ehdotuksista nousseet vaikuttavuustavoitteet ovat taulukossa 2. Osa tavoitteista on enemmän turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän vastuualueen tehtävää.

Taulukko 2. Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmasta nousevat vaikuttavuustavoitteet ja toimenpide-ehdotukset, jotka nostetaan Pirkanmaan pelastuslaitoksella tavoitteiksi.

Vaikuttavuustavoite	Toimenpide-ehdotus Pirkanmaan pelastuslaitoksella (erillinen tarkempi materiaali asiasta vastualueella)
Väestön omatoimisen varautumisen osaaminen vahvistuu kaikissa väestöryhmissä.	Varautumisen materiaalien jakaminen eri kohderyhmille (esim. 72 tuntia, häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen, nuorten varautumissivuston materiaali). Pyritään lisäämään.
	Varautumisen huomioiminen asumisturvallisuuskoulutuksissa / -luennoilla eri väestöryhmille
	Somen hyödyntäminen, esim. kampanjat ja tietoisut (esim. alkusammutuksen kannattavuudesta). Pyritään lisäämään.
	Omatoimisen varautumisen mittaaminen (Pirhan turvallisuuskyselyyn osallistuminen vuoden 2026 aikana)
Lasten ja nuorten turvallisuuspääoma kasvaa.	Tavoitellaan kaikkien peruskoulujen osallistuvan 8-luokkalaisille suunnattuun Nou Hätä! -kampanjaan vuosittain
	Somen hyödyntäminen: kampanjat, tietoisut
	Turvallisuusviestinnän ja -koulutuksen kohdentaminen erilaisten tapahtumien yhteydessä, esim. isot urheilutapahtumat, partiolaisten suurleirit, asevelvollisuuttaan/siviilipalvelustaan suorittavat. Selvitetään mahdollisuuksia.
Teknologian käytön turvallisuus lisääntyy.	Viestinnän keinot: akkujen turvallisuus
	Liesiturvallisuuden lisääminen viestinnän avulla.
	Palontutkintatulosten hyödyntäminen, tarinallistaminen
	Uusiin energiamuotoihin liittyvien riskien tunnistaminen ja hallinta pelastuslaitoksella. Mahdollisiin koulutuksiin osallistuminen ja tiedon jalkauttaminen.
Yhteistyö ennakoivassa turvallisuustyössä vahvistuu.	Pirhan sisäisen yhteistyön lisääminen (esim. yhteisöllinen asuminen, liesivahti, kotiuttavien lääkärin kanssa tehtävä yhteistyö).
	Pirhan työntekijöiden koulutus paloriski-ilmoitukseen liittyen
	Turvallisuusviestinnän ja -koulutuksen kohdentaminen erilaisten tapahtumien yhteydessä, esim. isot urheilutapahtumat, partiolaisten suurleirit, asevelvollisuuttaan/siviilipalvelustaan suorittavat. Selvitetään mahdollisuuksia.
	Aktiivinen viestintä onnettomuuskehityksen seurannasta ja palontutkinnan havainnoista eri tahoille kohdennetusti.
	Vuokrataloyhtiöiden kanssa tehtävä yhteistyö sähkökiukaiden osalta.
	Yhteistyön lisääminen nuohoojien kanssa asumisen paloturvallisuuden edistämisessä.
	Valtakunnallisten asiakaspalautteen väittämien käyttöönotto vuoden 2026 alusta.

Ihmiset ottavat vastuuta ja huolehtivat aktiivisemmin omasta sekä muiden turvallisuudesta ja turvallisuuden toimintakyky vahvistuu.	Pienten kylien/kuntien huomioiminen turvallisuusviestinnässä.
	Palontutkinnasta nousseiden havaintojen tarinallistaminen turvallisuusviestinnässä
	Alentuneen toimintakyvyn omaavien henkilöiden huomioiminen -> EVAC-mittarin tulosten seuranta
Maahanmuuttajien tuntemus suomalaisesta turvallisuuskulttuurista ja oikeista toimintamalleista lisääntyy.	Yhteistyö Migrin kanssa. Tarvittaessa koulutuksia maahanmuuttajille.
Pelastustoimen ennakoi va turvallisuustyö perustuu ajantasaiseen riskiarviointiin sekä tunnistettuihin tarpeisiin ja osaaminen vahvistuu.	Tekoälyn hyödyntäminen.
	Huolehditaan osaamisen kehittymisestä toimintaympäristön muuttuessa.
Tulipalojen määrä puolittuu.	Selvitetään mahdollisuutta ja kannattavuutta Tulikettu-koulutuksen laajentamiselle ikäihmisille. Turvallisuusviestintää etenkin keittiöpaloista.
	Pientalojen itsearviointiin ikäraja (esim. 65-vuotiaat) tai yhdistetään esim. palvelutarpeenarviointiin tai EVAC-mittarin avulla. Pilotoidaan vuoden 2026 aikana.
	Ikäihmisten, muistisairaiden ja muiden toimintakyvyltään alentuneiden toimintakyvyn arviointiin lisäksi kodin paloturvallisuuden kartoitus
	Pirhan sisäisen yhteistyön lisääminen (esim. yhteisöllinen asuminen, liesivahti, kotiuttavien lääkärin kanssa tehtävä yhteistyö).
	Sosiaalisen median kampanjat etenkin nuorille aikuisille. Tahallisten palojen ja nousussa kulloinkin olevien trendien huomioiminen. Tulipysäkki-toiminnan jalkauttaminen.
	Onnettomuuskehityksen seurannasta ja palontutkinnasta nousseiden havaintojen nostaminen turvallisuusviestintään. Asioiden tarinallistaminen.
	Turvallisuusviestintäkampanjat palo-osastoinnin kunnosta (esim. rivitalojen yläpohjat)

Vuoden 2026 aikana käyttöön otetaan uusi valtakunnallinen onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmä (OEJ) sekä uusi pelastustoimen kansallinen tietojärjestelmä Kivijalka (korvaa Pronton). OEJ-migraatiossa siirrettävät valvontakohteiden tiedot tulee olla uuden valvontaluokituksen mukaisia. Tämän vuoksi valvontakohteissa ja niiden valvontaväleissä on tullut pieniä muutoksia. Lisäksi vuoden 2026 aikana päättyy kaksi valtakunnallista hanketta (Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelmaohjeen laadinta -hanke ja Valvontakohteiden luokittelu ja valvontavälit -kehittämishanke), joiden tulokset huomioidaan Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiakausi vaihtuu vuoden 2026 alusta eikä strategia ole vielä valmis. Kun strategia valmistuu, sen sisältö huomioidaan tarvittavilta osin Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella.

Sisäministeriön antamassa Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto -järjestelmän ohjeessa (VN/3593/2023) opastetaan tietojen syöttämisestä PRONTO-järjestelmään sekä tietojen syöttämisen aikataulusta. Valvontatiedot, turvallisuusviestintäselosteet ja sosiaalisen median tiedot syötetään PRONTO-järjestelmään seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

2. Edellisen valvontasuunnitelmakauden toteutuminen ja johtopäätökset

2.1. Edellisen valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Vuoden 2025 valvontasuunnitelmaan nostettiin Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät - vastuualueen kehittämistavoitteet. Alla esitelty yhteenvedot tavoitteista sekä niiden toteutumisesta.

Yhteenveto vuoden 2025 määräaikaisen valvonnan tavoitteista:

- Määräaikaisen valvonnan kohteet pyritään valvomaan 100 %:sti tavoitteen mukaan.
 - Vuoden alussa Merlotin ja kuukausiraportin suunnittelussa oli 1463 määräaikaisen valvonnan yritys- ja laitospohdetta. Joulukuussa (22.12.2025) on kirjattuna 1400 valvottua kohdetta ja 97 (6,93 %) kohdetta, joita ei ole voitu valvoa (tyhjillään, purettu tms.). Hyvinvointialueen osalta on tavoitteena on ollut 1400 valvontakohdetta.
 - Vuoden alussa Merlotin ja kuukausiraportin suunnittelussa oli 549 määräaikaisen valvonnan suojeluvelvollisten asuinrakennusten kohdetta. Joulukuussa on kirjattuna 540 valvottua kohdetta ja 26 (4,74 %) kohdetta, joita ei ole voitu valvoa.
- Määräaikaisen valvonnan toimintaa kehitetään saadun asiakaspalautteen perusteella.
 - Asiakaspalautteita on kerätty ja ne käydään läpi kuukausittain vastuualuepalavereissa. Niistä ei ole noussut sellaisia palautteita, joiden perusteella lähdetään tekemään muutoksia valvontatoimintaan.
- Jälkivalvonnan (jälkipalotarkastus ja asiakirjajälkivalvonta) seuraaminen.
 - Jälkivalvonnan toteutumista on seurattu kuukausiraportilla.
 - Vuonna 2024 yritys- ja laitospohdettien jälkivalvonta toteutettiin 47,23 %:sti ja suojeluvelvollisten asuinrakennusten 89,45 %:sti.
 - Vuonna 2025 yritys- ja laitospohdettien jälkivalvonta toteutettiin 63,38 %:sti ja suojeluvelvollisten asuinrakennusten 62,77 %:sti.

Yhteenveto vuoden 2025 yhteistyön tavoitteista:

- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön käynnistäminen palvelutasopäätöskauden aikana kuntien kanssa. Vuoden 2025 jatketaan yhteistyötä

kuntien kanssa. Tämä tehdään yhteistyössä Siviilivalmiuden ja valmiussuunnittelun vastuualueen kanssa.

- Vuonna 2025 on aloitettu Mänttä-Vilppulan paikallinen turvallisuussuunnitelma, johon osallistutaan tarpeen mukaan Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta.
- Lisätään yhteistyötä Turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän, Siviilivalmiuden ja varautumisen sekä Pelastustoiminnan kanssa.
 - Turvallisuusviestinnän osalta yhteistyötä on pyritty lisäämään nimeämällä onnettomuuksien ehkäisyn osalta turvallisuusviestinnästä vastaava henkilö.
 - Siviilivalmiuden ja varautumisen osalta yhteistyö on lisääntynyt varautumisesta ja väestönsuojelusta nimetyn vastuuhenkilön myötä.
 - Pelastustoiminnan kanssa pidetään yhteistyöpalaverit 1 - 2 kertaa vuodessa. Niiden avulla pyritään saamaan yhteistyötä laajennettua ja syvennettyä.

Yhteenvedo vuoden 2025 onnettomuuskehityksen seurannan tavoitteista:

- Neljännesvuosittain katsaus onnettomuuskehityksestä ja tarvittaessa muutetaan ohjeistusta / toimintatapoja pelastustoiminnassa, onnettomuuksien ehkäisyssä ja valvonnassa sekä viestinnässä.
 - Onnettomuuskehitystä seurataan kuukausittain Pirha tabussa.
 - Onnettomuuksien syitä arvioidaan palontutkinnassa. Laajempaa analysointityötä ja raportointia tehdään vuositason tasolla.
- Onnettomuuskehityksen seurannasta luodaan tiedote jaettavaksi koko pelastuslaitokselle. Kuntiin laitettavassa tiedotteessa huomioitava kuntakohtaiset tiedot ja erityisominaisuudet (alueellinen ja paikallinen turvallisuussuunnittelutyö). Seuranta tiiviissä yhteistyössä analyttikon kanssa.
 - Seurantaa ei ole tehty suunnitellusti vaan on erikseen nostettu huomioita palontutkinnan havainnoista pelastustoiminnan palautetilaisuuksissa, onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualuepalaverissa ja turvallisuusviestinnän kautta.

Yhteenveto vuoden 2025 yleisötilaisuuksien valvonnan tavoitteista:

- Pelastustoimen palvelualueen sisäisen yhteistyön tiivistäminen
 - Järjestetty muun muassa koulutusta kenttäpalomestareille ja pyritty yhtenäistämään toimintamalleja.
- Korkean riskin tilaisuuksissa pilotoidaan tapahtumajärjestäjän ja muiden viranomaisten kanssa yhteistyössä ennakko- ja purkutilaisuuden järjestämistä.
 - Ennakko- ja purkupalaverit järjestetty lähes jokaisessa korkean riskin yleisötapahtumassa. Käytäntöä jatketaan tulevaisuudessakin.

Yhteenveto vuoden 2025 rakenteellisen turvallisuuden tavoitteista:

- Kohdekortti: Yhteistyön lisääminen ja eteenpäin vieminen operatiivisen puolen kanssa.
 - Asiaa viety osin eteenpäin, mutta asia vaatii vielä yhteistä kehittämistä.

Yhteenveto vuoden 2025 palontutkinnan tavoitteista:

- Palontutkinnan tiimin päivittäminen ja toiminnan kehittäminen (palontutkinnan työvälineiden ja osaamisen kehittäminen ja työturvallisuuden parantaminen)
 - Palontutkinnan tiimin työvälineitä on hankittu muilta toimijoilta saatujen kokemusten perusteella.
 - Työturvallisuutta on parannettu aktiivisesti seuraamalla pelastusalan yhteisiä toimintamalleja ja osallistumalla kumppanuusverkoston asiantuntija ryhmän toimintaan.

Yleisiä tavoitteita vuodelle 2025:

- Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma on ollut lausunnolla syksyllä 2024. Toimintaohjelman julkaisun jälkeen toimintaohjelman huomioiminen vastualueen toiminnassa.
 - Toimintaohjelma ja sen toimenpide-ehdotukset on käsitelty vuoden 2025 aikana.
- Toimintavalmiuden suunnitteluohje on ollut syksyn 2024 aikana lausunnolla. Kun suunnitteluohje valmistuu, tulee Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät - vastuualueella perehtyä ohjeeseen ja huomioida toiminta vastuualueella.
 - Toimintavalmiuden suunnitteluohjeeseen on perehdytty. Riskiperusteista valvontaa on tarvittaessa tehty riskitruutujen näkökulmasta oleellisimpiin kohteisiin.
- Suorituskykyhankkeessa esille nousseiden asioiden ja kyvykkyyksien huomioiminen vastuualueelle.
 - Suorituskykyhanke on huomioitu osaamisen kehittämisessä.
- Neptonin käytön laajentaminen projektikohtaiseen seurantaan
 - Projektikohtainen seuranta on ollut osittain käytössä vuoden 2025 aikana ja seuranta on mahdollistanut resurssien kohdentamisen ja työnsuunnittelun toteuttamisen tehokkaammin.
- Valtakunnallinen onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmän starttaaminen vuoden 2026 alkupuolelle. Siihen liittyen tulee saattaa Merlotin tiedot ajantasaiseksi ja järjestelmään siirrettäväksi vuoden 2025 aikana sekä järjestää tarvittavat koulutukset vuoden aikana. Koekäyttö vuoden 2025 lopussa.
 - OEJ:n käyttöönotto on viivästynyt Pirkanmaan pelatuslaitoksesta riippumattomista syistä. Käyttöönotto on suunniteltu huhti-toukokuulle 2026. Koekäyttöön ei osallistuta Pirkanmaalta.
 - Koulumaaliin on hankkeen puitteissa kasattu materiaalia. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen henkilöitä on ohjattu sinne perehtymään ennakolta järjestelmään.
 - Pirkanmaan pelastuslaitokselta on osallistunut asiantuntijoita onnettomuuksien ehkäisyn järjestelmän kehittämistyöhön asiantuntijaverkostojen ja erilaisten työryhmien kautta. Näin toimimalla on varmistettu oman toimintaympäristön

erityistarpeiden huomioiminen tulevassa muutoksessa vaikutusmahdollisuuksien mahdollistamalla laajuudella.

Kehittämiskohteet, jotka nousevat Sisäministeriön julkaisusta: Valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023 – 2026 ja siihen liittyvästä toimintasuunnitelmasta ja niiden toteutuminen vuoden 2025 aikana:

- 3.2. Arvioidaan palotarkastusten itsearviointin vaikuttavuus sekä vahvistetaan turvallisuusviestintää, paloriskikohteiden tarkastuksia ja jälkivalvontaa.
 - Paloturvallisuuden itsearvioinnista keskusteltiin vuoden 2025 aikana useampaan kertaan, mutta selvitystä sen vaikuttavuudesta ei tehty. Itsearviointeja jatketaan samalla mallilla kuin vuonna 2025.
 - Turvallisuusviestinnän kanssa tehtävää yhteistyötä saatiin lisättyä vuoden 2025 aikana, mutta liian vähän. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta nimettiin yksi henkilö tuvi-yhteyshenkilöksi.
- 3.4. Onnettomuuksien määrää vähennetään väestön omatoimista onnettomuuksiin varautumista tukemalla.
 - Resurssia lisättiin Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella varautumisen ja väestönsuojelun asioihin. Vuoden aikana resurssia meni kuitenkin kohtalaisen paljon valmiussuunnitelman ja väestönsuojelusuunnitelman liitteiden kasaamiseen ja toiminnan suunnitteluun.
- 3.5. Suorituskykyhankkeessa tunnistettuja onnettomuuksien ehkäisyn kyvykkyyksiä parannetaan.
 - Suorituskykyhanke on huomioitu osaamisen kehittämisessä.
- 3.6. Alueellista ja paikallista yhteistyötä kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa kehitetään suunnitelmallisesti ja laaja-alaisesti.
 - Tämä on huomioitu toteuttamalla kysely kuntiin vuonna 2024 ja sen perusteella toiminnan käynnistämisenä vuoden 2025 aikana.

Taulukkoon 3 on kerätty vuoden 2025 määrälliset määräaikaisen valvonnan tavoitteet sekä toteutuneet määrät.

Taulukko 3. Määräaikaisen valvonnan tavoitteet ja toteutuma vuosi 2025.

Toiminta		Suunniteltu kohdemäärä 2025	Toteutunut kohdemäärä 2025 (22.12.2025 Merlot) / postitettu itsearviointeja	Palautunut paloturvallisuuden itsearviointi 2025 (22.12.2025 Merlot)
Määräaikainen valvonta				
A1-A6 -kohteet, määräaikainen palotarkastus		1400	1400	
A1-A6 -kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi		204	191	152
	Viljankuivaamot	74	74	78
	Vuokrattavat lomamökit	33	31	4
	Pienteollisuuskohteet	87	60	44
	Turvetuotantoalueet	10	26	26
B100 -kohteet		120	110	
053, 054 ja 055 -kohteet		20	7	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus		500	506	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi		650	675	370
Asuinrakennukset, pientalot		14300	14402	11824
Jälkivalvonta (jälkipalotarkastus, asiakirjajälkivalvonta)		560	524	

Määräaikaisen valvonnan osalta tavoitteisiin päästiin A1-A6 määräaikaisten palotarkastusten osalta 1400/1400 kohdetta (tämä on myös Pirkanmaan hyvinvointialueen omavalvontamittari). Määräaikaisen valvonnan osalta myös pelastussuunnitelmavelvollisten asuinrakennusten palotarkastusten osalta päästiin tavoitteeseen (506/500 kohdetta). B100-kohteita jäi tarkastamatta (10), johtuen vuoden aikana tulleista henkilöstön poissaoloista.

Itsearviointien osalta etukäteen ei voida tietää palautumismäärää. Perhehoitokotien (054 ja 055) osalta tavoitemäärää on etukäteen vaikea arvioida, sillä perhehoitokoteja on saattanut lopettaa tai toimintaa ei ole edes aloitettu. Jälkivalvonnan määrää on haastavaa etukäteen arvioida, mutta jälkivalvontaa olisi pitänyt tehdä enemmän kuin sitä on tehty (jälkivalvontaa suoritettu noin 63 %:sti).

Erityisryhmien asuinrakennusten, ammatillisten perhekotien sekä toimeksiantoperusteisten perhekotien (053, 054 ja 055 -kohteet) tavoitemäärää on hankala arvioida, sillä etenkin

toimeksiantoperusteisten perhekotien valvottavaa lukumäärä on vaikea ennustaa. Merlottiin syötetty määrä tulee perhehoitoyksikön ilmoituksen perusteella, mutta todellisuudessa perhehoitoa ei aloita läheskään kaikki, jotka ovat koulutuksen käyneet ja yhteystiedot on ilmoitettu pelastuslaitokselle.

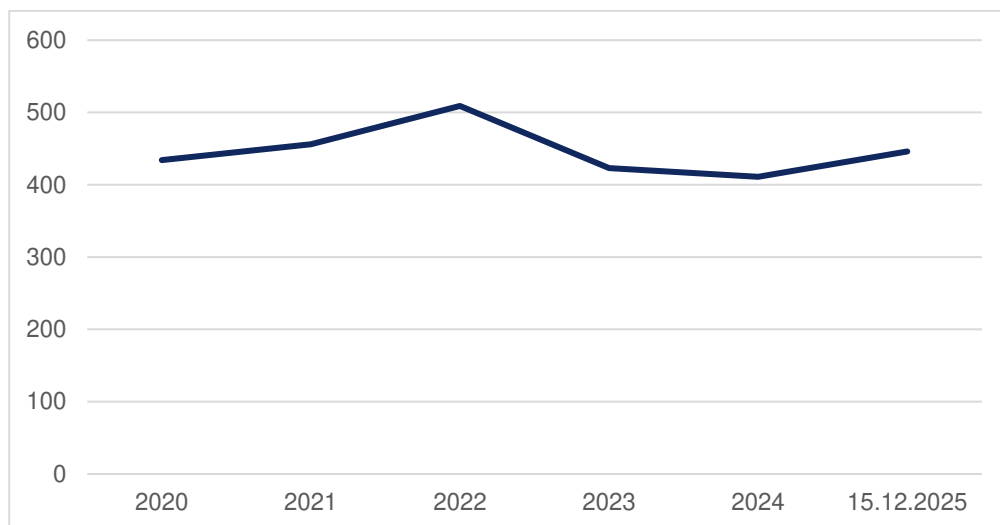
Jälkivalvonnan suorittaminen on parantunut, mutta tavoitteen seurantaan jatketaan edelleen vuonna 2026.

Vuodenvaihteessa 2024 – 2025 tehtiin ilotulitteiden valvontaan liittyviä myyntipisteiden valvontakäyntejä 107. Valvontakäynnit ajoittuvat vuoden 2024 puolelle, mutta niitä ei ole huomioitu vuoden 2024 valvontasuunnitelmassa, sillä valvonta on tehty valvontasuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Samoin vuodenvaihteelle 2025 – 2026 on tulossa tarkastettavaksi 109 ilotulitteiden myyntipistettä.

2.2. Onnettomuuskehityksen seuranta

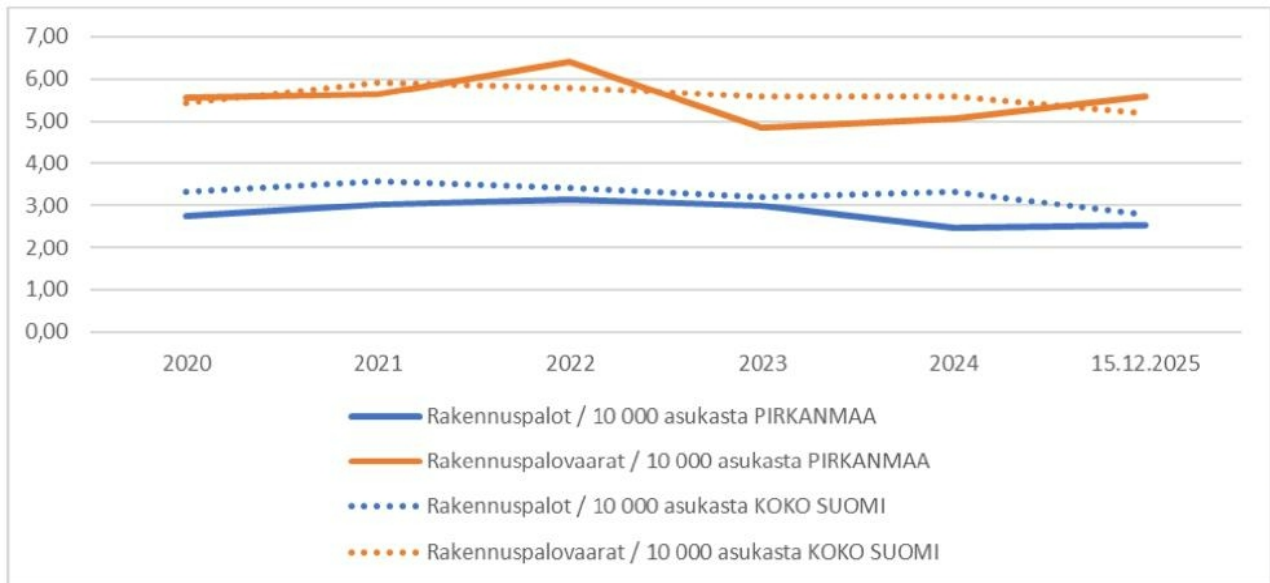
Onnettomuuskehityksen seurantaan on nostettu muutamia mittareita, joilla tullaan seuraamaan myös vuonna 2025 kvartaaleittain onnettomuuksien kehittymistä Pirkanmaalla.

Rakennuspalot ja -palovaarat vuodelta 2020 - 2025 Pirkanmaalta on koottu kuvan 2 kuvaajaan. Kuvaajan perusteella rakennuspalot ja -palovaarat ovat olleet lievästi laskussa vuoden 2022 jälkeen. Vuonna 2025 kuvasta 2 voidaan todeta, että rakennuspalot ja -palovaarat ovat lievästi nousseet. Vuoden 2025 lukumäärissä tulee lisäksi huomioida, että tiedoissa ei ole koko vuoden tilastot, vaan lukemat on otettu 15.12.2025.

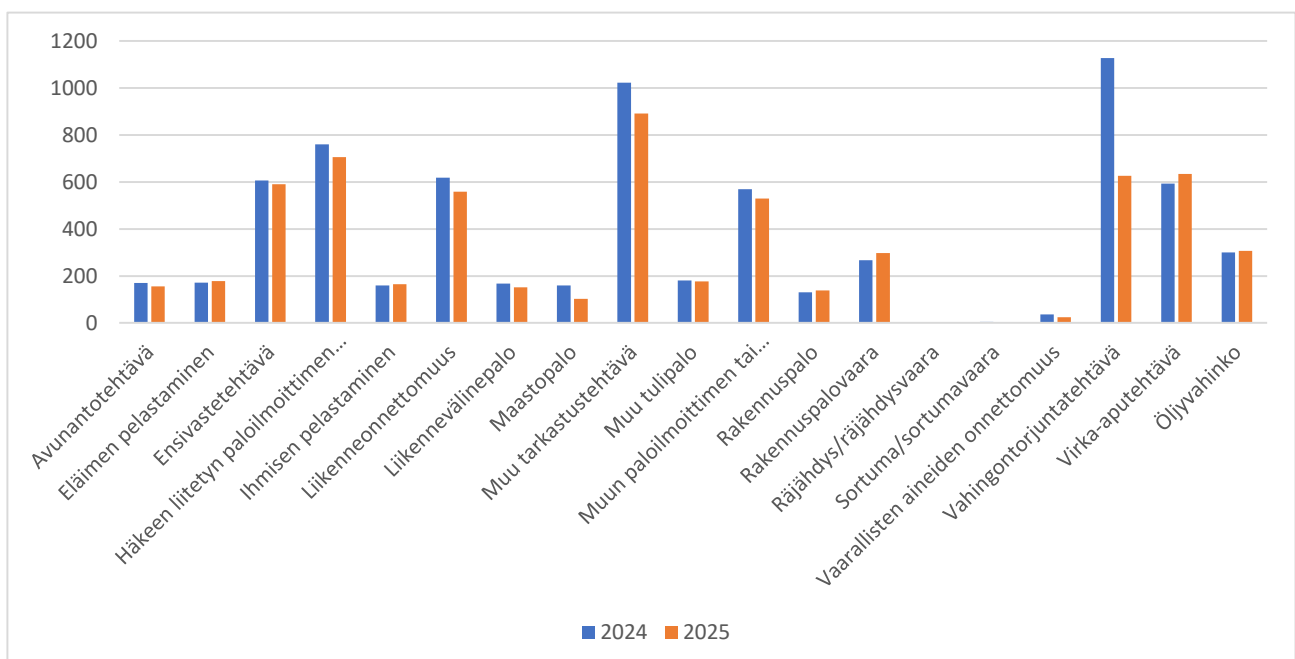
Kuva 2. Rakennuspalot ja -palovaarat Pirkanmaalla 2020 – 2025. Tietolähde: Pronto (15.12.2025).

Kuvaan 3 on koottu erikseen rakennuspalot sekä rakennuspalovaarat Pirkanmaalla ja koko Suomessa suhteutettuna 10 000 asukkaaseen. Kuvaajasta voi havaita saman tilanteen kuin kuvassa 2. Etenkin rakennuspalovaarat ovat lievässä nousussa Pirkanmaalla. Koko Suomen osalta sekä rakennuspalot että rakennuspalovaarat ovat laskussa.

Kuva 3. Rakennuspalot ja -palovaarat vuosilta 2020 – 2025 Pirkanmaalla ja koko Suomessa suhteutettuna 10 000 asukasta kohti. Tietolähde: Pronto (15.12.2025).

Kuvan 4 kuvaajassa on koostettuna Pirkanmaan alueella vuosien 2024 – 2025 aikana tapahtuneet onnettomuudet onnettomuustyyppin mukaan lajiteltuna.

Kuva 4. Kuvaajassa on vuosien 2024 - 2025 onnettomuudet kuvattuna onnettomuustyyppin perusteella. Tietolähde: Pronto (15.12.2025).

Kuvan 4 kuvaajasta voidaan todeta, että selkeä lasku vuodelta 2024 vuodelle 2025 on onnettomuustyyppissä vahingontorjuntatehtävät. Vahingontorjuntatehtäviä oli reilusti enemmän vuonna 2024 kuin aikaisempina vuosina.

2.3. Johtopäätökset edelliseltä suunnitelmakaudelta

Valvontatoiminnan johtopäätöksiä vuodelta 2025 sekä muutostarpeita vuodelle 2026 on esitelty alla.

Paloturvallisuuden itsearviointi on ollut toimiva valvontakeino myös yritys- ja laitospaikoissa (A1-A6 -paikat). Jatketaan itsearviointia yritys- ja laitospaikkojen osalta vuokrattavissa lomamökeissä, pientaloasunnoissa sekä pienissä varastorakennuksissa ja viljankuivaamoissa. Paloturvallisuuden itsearviointia tehdään myös turvesoille. Paloturvallisuuden itsearvioinnissa pyritään edelleen saamaan suurempia vastausprosentteja yhteydenotoilla ja viestinnällä.

Asuinrakennusten itsearvioinnin vaikuttavuuden ja paremman tavoitavuuden tarve on havaittu ja toimia itsearvioinnin kehittämiseksi on tarvetta tehdä aktiivisesti. Uusien toimintatapojen ja teknisten ratkaisuiden kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen sisällä on onnistumisen kannalta avainasemassa. Esimerkiksi yhteistyö ja aktiivinen seuranta hyvinvointialueella käytössä jo olemassa olevien sähköisten asiointitapojen hyödyntäminen sekä valvonnan tarpeiden ja erityispiirteiden esiintuominen palveluja suunniteltaessa vaativat aktiivista osallistumista sekä vaikuttamista hyvinvointialueen sisällä on tarpeen.

Itsearvioinnin vaikutusten seurannan kannalta oleellista on parantaa itsearviointien vastauksien säilytyksen kohdentaminen ja toimintamallien kehittäminen valvonnassa siten, että itsearviointien vastausten huomioiminen palotarkastuksilla sekä palontutkinnassa on rutiininomaista ja luontevaa.

Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointipaikkojen osalta pilotoidaan vuoden 2026 aikana ainakin yhden kunnan alueella paikan päällä tehtäviä valvontakäyntejä esim. kotihoidon asiakkaiden paikoissa. Syynä etenkin ikääntyneiden palokuolemien määrän nousu viime vuosina.

Huomioidaan toimeksiantoperusteisen perhehoidon suunnittelun haasteet. Pyritään tuomaan esille luvittamisesta ja toiminnasta vastaavien tahojen ja suoritettun valvonnan välistä

problematiikkaa sekä vaikuttamaan valvonnasta saatujen tulosten hyödyntämistä kohteiden paloturvallisuuden parantamisessa.

Vuoden 2024 loppupuolella paloi Tampereella kohtalaisen suuri jätteenkäsittelylaitos. Kyseisen palon johdosta Pirkanmaalla lähdettiin etupainotteisesti keskustelemaan tarpeesta valvontatoiminnan muuttamiselle jätteenkäsittelylaitoksissa. 5.11.2024 julkaistiin myös Onnettomuustutkintakeskuksen raportti (Y2024-04 Tulipalo jätteenkäsittelylaitoksella Tampereen Ruskossa 5.11.2024), jossa Onnettomuustutkintakeskus suosittelee, että ” Sisäministeriö yhdessä Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kanssa varmistaa, että pelastuslaitokset huomioivat jätteenkäsittelylaitokset tavanomaisista poikkeavina paloriskikohteina. [2025-S27]”. Vuoden 2026 aika kartoitetaan kaikki Pirkanmaan jätteenkäsittelylaitokset yhdessä Lupa- ja valvontaviraston kanssa. Valvontavälit tarkastellaan riskiperusteisesti huomioiden muiden viranomaisten valvontavälit. Pyritään valvomaan yhteistoiminnassa esim. pelastustoiminnan, kunnan tai Lupa- ja valvontaviraston kanssa.

Jälkivalvonnan suorittaminen on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna, mutta edelleen on tarvetta kiinnittää huomiota sen suorittamiseen. Valvontamaksutaksaan (2026) on tulossa ensimmäistä kertaa maksu myös asiakirjajälkivalvonnasta. Tämän toivotaan motivoivan asiakkaita kohteiden kuntoon laittamisessa jo kuulemisaikana.

3. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualue sekä valvontatoimintaan varatut resurssit

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen tehtävänä Pirkanmaalla on kuntalaisten ohjaus ja neuvonta pelastustoimelle kuuluvissa kysymyksissä, pelastustoimen valvontatehtävät ja palontutkinta sekä näihin toimintoihin liittyvä kehittämistyö. Vastuualueen tehtäviin kuuluu myös toimialaan liittyvät maankäytön ja rakentamisen asiantuntijatehtävät, viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö sekä paikalliseen turvallisuussuunnitteluun osallistuminen. Valvonnan tehtäviin sisältyvät sekä pelastuslain että kemikaaliturvallisuuslain pelastusviranomaiselle osoitetut tehtävät. Pirkanmaan pelastuslaitoksen turvallisuus- ja onnettomuusviestinnällä on oma vastuualue. Turvallisuusviestintään kuitenkin osallistutaan myös Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta. Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvontatehtävät -vastuualueella on 16 pääasiassa määräaikaista valvontaa tekevää palotarkastajaa, 3 asumisturvallisuuden edistämiseen keskittyvää palotarkastajaa, 2 rakenteelliseen paloturvallisuuteen keskittyvää palotarkastajaa, 4 asiantuntijan roolissa olevaa palotarkastajaa ja 3 johtavaa palotarkastajaa. Vastuualuetta johtaa valvontapäällikkö.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 4) on kuvattu Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen tehtäviä, niihin käytettävää resurssia sekä resurssitarpeen muutosta tulevaisuudessa. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta osallistutaan valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin ja niille on varattu myös resurssia sekä verkostoon osallistumiseen että kehittämistarpeiden eteenpäin viemiseen. Lisäksi taulukkoon on merkitty kyseiseen tehtävään käytettävää oman vastuualueen ulkopuolista resurssia pelastuslaitoksen muilta vastuualueilta.

Taulukossa on käytetty henkilötyövuoden (htv) määritelmänä Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen laskettua keskimääräistä tehokasta työaikaa (1 htv = 1240 tuntia). Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella ei ole kaikista tehtävistä tarkkaa projektikohtaista työajanseurantaa. Vuoden 2025 aikana on otettu käyttöön seuraavat projektit Nepton-työajanseurannassa:

- 42 § -työt (paloriski-ilmoituksiin liittyvät tehtävät)
- Pientalojen itsearviointi
- Taloyhtiöiden itsearviointi
- Kemikaalivalvonta
- Palontutkinta
- Palontutkinta, 2-taso
- Palontutkinta, rakennusseloste
- API-asiantuntijoiden työ (tiimi: automaattisen paloilmoittimen kohteet)
- Rakenteellinen, kokous
- Rakennuslupalausunnon kirjaus
- Valtakunnalliset työryhmät
 - Kemikaali ATV
 - Palontutkinnan ATV
 - Paloriski ATV
 - Rakenteellisen paloturvallisuuden ATV
 - Turvallisuusviestinnän ATV (edustaja turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän vastuualueelta)
 - Valvonnan ATV
 - Yleisötapauhtuma ATV
- Yleisötapauhtumapostin käsittely
- Yleisötapauhtuman pelu-käsittely
- Yleisötapauhtuman neuvonta ja palaverit
- Yleisötapauhtuma valvontakäynti
- Yleisötapauhtuma pöytäkirja

Näiden avulla on voitu arvioida aiempaa tarkemmin resurssijakoa vastuualueella.

Vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön uusi valtakunnallinen onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä. Uuden tietojärjestelmän käyttöönotto tulee viemään aikaa vuonna 2026, jotta sekä vastuualueen henkilöstö – että myös vaadittavilta osin pelastustoiminnan ja resurssi- ja jatkuvuudenhallinnan (etenkin laskutus) henkilöstö – koulutetaan järjestelmän käyttöön. Koulutukseen varataan aikaa etenkin huhtikuussa 2026.

Taulukko 4. Pirkanmaan pelastuslaitoksen Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen resursointi vuodelle 2026.

Toiminta	Kohteiden tavoitemäärä 2026	Toiminnalle varattava aika (tuntia) 2026	Toiminnalle varattava htv (1 htv = 1240 tuntia, tehokasta aikaa) 2026	Arvio OE:n htv-tarpeesta 2027 ->	OE:n ulkopuolinen htv 2026
Määräaikainen valvonta					
A1-A6 -kohteet, määräaikainen palotarkastus	1400	7000	5,65	5,65	
A1-A6 -kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi	130	260	0,21	0,37	
B125 -kohteet	130	650	0,52	0,52	
B130 ja B140 -kohteet	20	100	0,08	0,2	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus	275	690	0,55	0,55	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi	700	700	0,56	0,56	
Asuinrakennukset, pientalot	17400	490	0,40	0,40	1,5
Jälkivalvonta (jälkipalotarkastus, asiakirjajälkivalvonta)	410	410	0,33	0,33	
Harkinnanvarainen valvonta					
Ylimääräinen palotarkastus A1: Toisen viranomaisen, kuntalaisen tai muun henkilön pelastuslain 42 §:n mukainen ilmoitus (ns. paloriski-ilmoitus)	425	2125	1,71	2,00	
Ylimääräinen palotarkastus A2: nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen tai muun henkilön pelastuslain 62 §:n mukainen ilmoitus (nuohousvikailmoitus)	5	10	0,01	0,01	
Ylimääräinen palotarkastus B: Rakennus- tai muun työmaan yhteydessä havaitusta palovaarasta	5	10	0,01	0,01	
Ylimääräinen palotarkastus C: Rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen (esimerkiksi tilapäismajoitus)	30	60	0,01	0,01	0,07
Ylimääräinen palotarkastus D: Perustetta epäillä, että kohteen palo- ja henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita (pelastusviranomaisen aloitteesta tekemät tarkastukset, palontutkintaan liittyvät tarkastukset)	120	240	0,19	0,19	
Ylimääräinen palotarkastus E: Teema- ja kohdetarkastukset tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa (esimerkiksi anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat)	20	40	0,02	0,02	0,02

Ylimääräinen palotarkastus F: Kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntö, mikäli tarkastusaihe tai - kohta on rajattu	50	100	0,08	0,20	
Ylimääräinen palotarkastus G: Paloteknisiin laitteisiin liittyvät tarkastukset, esimerkiksi erhetar- kastukset	30	60	0,05	0,08	
Ylimääräinen palotarkastus H: Erikoistehosteiden tarkastus ylei- sötilaisuuden yhteydessä	20	40	0,03	0,03	
Ylimääräinen palotarkastus I: Pe- lastusviranomaisen tarvittaessa tekemä rakennusten käyttöönot- toon liittyvä paloteknisen toteu- tuksen ennakkokatselmus	30	60	0,05	0,05	
Lausunto rakennuksen tai raken- nusosan käyttöönotosta (erityi- nen palotarkastus)	270	1080	0,87	0,97	
Lausunto kiinteistön väestönsuo- jan käytöstä (väestönsuojan käyttöönottotarkastus)	90	180	0,15	0,15	
Lausunto kiinteistön pelastus- teistä (pelastustien koeajo)	15	30	0,03	0,03	0,09
Kemikaaliturvallisuuslain mukai- nen valvonta		1224	0,99	1,07	0,05
Yleisötilaisuuksien valvonta		1324	1,08	2,0	0,16
Asiakirjavalvonta		200	0,16	0,81	
VALVONTATOIMINTA YH- TEENSÄ	21 734	17 099	13,74	16,95	1,89
Ohjaus		3263	2,63	2,63	
Neuvonta		1380	1,11	1,11	
Turvallisuusviestintä ja -koulutus		330	0,27	0,27	
Yhteistyö onnettomuuksien eh- käisemisessä		6102	5,0	5,0	
Palontutkinta		760	0,61	0,7	0,2
Onnettomuuskehityksen seu- ranta		124	0,1	0,1	0,05
Valmiuden tarkastaminen		100	0,08	0,10	
Palaverit, koulutukset		1931	1,56	1,56	
Tiimityöt		1160	0,94	0,94	
Esihenkilötyö		1884	1,52	1,52	
Kehittämistyö		620	0,5	0,5	
OE-järjestelmän käyttöönotto			0,94	Ei tarvetta 2027 ->	
PSR:n rahoittama hanke (päättyy 4/2026, laskennallisesti 0,33 htv)			0,33	Ei tarvetta 2027 ->	
YHTEENSÄ	21 734	34 753	29,33	31,04	2,14

Osaamisen hallinta

Palotarkastuksia ja muita 78 §:n mukaisen valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä saa suorittaa vain alueen pelastusviranomaiseksi määrätty henkilö. Valvontatyötä tekeville henkilöille ei ole lainsäädännössä asetettu pätevyysvaatimuksia, vaan pelastuslaitos määrittelee tarvittavat tiedot ja taidot. Työssä korostuu tietämys pelastuslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä määritellyistä vaatimuksista. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella ylläpidetään osaamista perehdytyksellä, suunnitelmallisilla ylläpitokoulutuksilla - sekä sisäisesti että ulkoisesti - sekä osallistumalla seminaareihin ja opintopäiviin, perehtymällä ohjeisiin ja oppaisiin sekä osallistumalla aktiivisesti valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin. Osaamisen kehittämisellä pyritään tietopohjan laajentamisen lisäksi myös henkilöstön sitouttamiseen sekä motivointiin monipuolisessa tehtäväkentässä.

Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskky ja suunnitteluperusteet -hankkeen tavoitteena oli kerätä tiedot, joiden perusteella voidaan asettaa tavoitteita ja vaatimustasoa onnettomuuksien ehkäisyytölle. Hankkeessa määritettiin onnettomuuksien ehkäisyytön tekemiseen tarvittavat kyvyt. Hankkeen tuotokset huomioidaan osaamistarpeita kartoitettaessa. Osaamisen hallinnassa tullaan huomioimaan myös Pelastusopistolla käynnissä olevan hankkeen (Onnettomuuksien ehkäisyn osaamisen kehittäminen) tuotokset hankkeen päättyessä. Vuoden 2026 aikana vastuualueelta osallistutaan pelastuslaitoksen yhteiseen osaamisen hallinta -tiimiin, jossa määritellään osaamistarpeet kullekin tehtäväkuvalle.

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella panostetaan vuoden 2026 aikana etenkin seuraaviin koulutuksiin:

- Väestönsuojeluun liittyvät koulutukset
- Alkusammutusvälineisiin liittyvä koulutus
- Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän koulutuskokonaisuus

4. Valvontatehtävät

Pelastuslain 78 §:n mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 luvun mukaisia jokaiselle asetettujen velvollisuuksien sekä 3 luvun mukaisia toiminnanharjoittajalle ja rakennuksen omistajalle ja haltijalle asetettujen velvoitteiden toteutumista ja noudattamista. Valvonnalla pyritään parantamaan ihmisten turvallisuutta ja vähentämään onnettomuuksia ja ihmisten kykyä toimia onnettomuustilanteissa. Pelastusviranomaisen suorittaman valvonnan painopisteenä on pelastuslain mukaisesti tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen sekä rakennusten käytönaikaisesta poistumisturvallisuudesta ja pelastustoiminnan edellytysten turvaamisesta huolehtiminen. Pelastuslain mukaisesti valvonnan tulee kohdistua velvoitteiden noudattamiseen ja toiminnoista aiheutuviin riskeihin.

Pelastuslaissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä ei määritellä valvottavia kohteita, määrävälejä tai keinoja, vaan pelastuslaitos määrittelee itse nämä alueellaan esiintyvien riskien ja valvonnan tarkoituksenmukaisen toteutumisen perusteella. Valvontasuunnitelman tarkoituksena on kohdentaa pelastuslaitoksen valvonta aiempaa paremmin alueen riskien ja muiden erityisten valvontatarpeiden mukaisesti. Riskiperusteisesti vuoden aikana nostetaan valvontakohteita mm. onnettomuuskehityksen seurannan avulla sekä esim.

- Päivittyvän riskiruudun huomioiminen valvontatoiminnassa (toimintavalmiuden suunnitteluohje).
- Erhe-kohteiden huomioiminen

Valvonnan riskiperusteisuus näkyy siinä, miten valvontaa kohdennetaan, mitä valvontamenetelmää käytetään ja mihin asioihin valvonnassa erityisesti kiinnitetään huomiota. Laki ei määrittele miten riskienarviointi tulisi suorittaa. Kaikille valvontakohteille tulee määritellä tarkastusvälit riskien arviointiin perustuen kuitenkin niin, että yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan lyhentää tai pidentää tapauskohtaisesti. Tähän vaikuttaa esim. onnettomuustilastot (Pronto), palontutkinnasta saadut havainnot sekä kohteen turvallisuustason arviointi.

Valvonnan ensisijainen tarkoitus on ohjata, neuvoa ja opastaa palo- ja henkilöturvallisuuden ylläpidossa ja kehittämisessä. Tarkoituksena on osaltaan vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia vahinkoja, mutta myös tarpeen mukaan valvoa säännösten noudattamista. Valvonnassa korostetaan kohteen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan toiminnan vastuuta turvallisuuden ylläpidossa ja parantamisessa.

Valvontakäynnit: määräaikainen valvonta, harkinnanvarainen valvonta ja asiakirjavalvonta ovat keinoja toteuttaa pelastuslaitosten valvontatehtävää. Määräaikainen valvonta on valvontasuunnitelmassa suunniteltua määrävälein suoritettavaa valvontaa. Määrävälein toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa harkinnanvaraista valvontaa, jonka määrää ei voi ennakoida. Harkinnanvarainen valvonta voi käynnistyä pelastusviranomaisen aloitteesta, asiakkaan, toisen viranomaisen tai muun tahon yhteydenotosta.

Asiakirjavalvonnalla arvioidaan ja varmistetaan, että kohteet noudattavat pelastuslain säännöksiä. Asiakirjavalvonnassa käytettäviä asiakirjoja ovat mm. pelastussuunnitelmat, poistumisturvallisuusselvitykset, paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet sekä laitteistojen huolto- ja kunnossapitodokumentit.

Valvontatoiminnan tehostamiseksi käytetään tarvittaessa hallintopakkekeinoja. Pelastusviranomainen voi tehostaa määräystään uhkasakolla tai teettämisuhalla, jossa korjattavaksi määrätty puute korjautetaan asianosaisen laskuun.

4.1. Määräaikainen valvonta

Pelastuslain mukainen määräaikainen valvonta pitää sisällään yritys- ja laitospaikkojen valvontaa (valvontatietokannassa A1 - A6-kohteet) sekä asuinrakennusten valvontaa (valvontatietokannassa B100-B140-kohteet). Yritys- ja laitospaikoissa sekä asuinrakennusten valvonnassa käytetään perinteisen tarkastustoiminnan lisäksi paloturvallisuuden itsearviointia. Lisäksi määräaikaiseen valvontaan huomioidaan kohteiden jälkivalvontaan liittyvät toimenpiteet: paikan päällä suoritettavat jälkipalotarkastukset (annettujen korjausmääräysten jälkivalvonta tarkastuskäynnin avulla) sekä asiakirjajälkivalvonnat (annettujen korjausmääräysten jälkivalvonta asiakirjojen avulla). Pelastuslaki ei määrittele erikseen jälkivalvontaa, sillä pelastuslaitosten valvontatehtävän sisältöön kuuluu jo lähtökohtaisesti oletus annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonnasta. Valvonnan vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että jokainen annettu korjausmääräys pyritään jälkivalvomaan.

Valvontasuunnitelmassa valvottavat kohteet jaetaan kahteen pääluokkaan: yritys- ja laitospaikoiksi sekä asuinrakennuksiksi. Kohteiden tarkemmat tiedot sekä valvontavälit esitetään liitteen 1 taulukoissa A1-A6 ja B. Pirkanmaan pelastuslaitoksella päätetty riskiperusteinen perusvalvontaväli on taulukossa osoitettu määräväliä kuvaavalla lukuarvolla ja valtakunnallinen ohjeellinen liukuma harmaalla värillä, huomioiden erilaiset valvontavälit valtakunnallisessa ohjeessa (6, 12, 24, 36, 48, 60, 96 ja 120 kk) ja Pirkanmaan pelastuslaitoksella (12, 24, 36, 60 ja 120 kk). Kohteiden ensimmäinen määräaikainen palotarkastus suoritetaan pääsääntöisesti

viimeistään rakennuksen käyttöönottoa seuraavan kalenterivuoden aikana. Kohdekohtainen valvontaväli ja seuraava suunniteltu tarkastusajankohta kirjataan kohteittain valvontatietokantaan. Valvontakohteen muodostamisesta ja luokittelusta on tarkentavat sisäiset ohjeet.

Määräaikaiseen valvontaan resursoidaan taulukon 4 mukaisesti yhteensä 8,31 htv:tä siten, että:

- A1-A6 -kohteille sekä B125, B130 ja B140 -kohteille resursoidaan määräaikaiseen palotarkastukseen 5 tuntia / kohde
- A1-A6 -kohteille resursoidaan paloturvallisuuden itsearviointiin 2 tuntia / kohde
- Pelastussuunnitelmavervollisille asuinrakennuksille resursoidaan määräaikaiseen palotarkastukseen 2,5 tuntia / kohde
- Pelastussuunnitelmavervollisille asuinrakennuksille resursoidaan paloturvallisuuden itsearviointiin 1 tunti / kohde
- Jälkivalvontaan resursoidaan keskimääräisesti 0,5 - 2 tuntia / kohde riippuen jälkivalvontatavasta (jälkipalotarkastus tai asiakirjajälkivalvonta). Kohdemäärä on arvioitu vuoden 2025 tulosten perusteella: tarvearvio on, että 20 % määräaikaisen valvonnan kohteista (yleinen palotarkastus A1-A6 -kohteissa, B125-kohteissa sekä pelastussuunnitelmavervollisissa asuinrakennuksissa) pitäisi jälkivalvoa.

Määritettäessä määräaikaisen valvonnan valvontaväliä, riskeinä voidaan valvonnan tavoitteiden pohjalta tarkastella henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuvia uhkia, joiden perusteella valvonta pyritään kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti. Osaa riskeistä voidaan arvioida tilastollisesti, mutta osassa joudutaan käyttämään asiantuntija-arvioita. Pelastuslaitosten valvontasuunnitelmaohjeessa on kohteille esitetty periaatteelliset valvontavälit käyttötaparyhmittäin. Liitteeseen 2 on kuvattu vuodelle 2026 tulevat muutokset.

Yhteenveto määräaikaisen valvonnan kohdemäärien suunnittelusta Merlottiin vuodelle 2026 on seuraavassa taulukossa (taulukko 5). Kokemuksesta tiedetään, että kohdemäärä on ylimitoitettu, sillä kohteissa on jonkin verran vääriä tietoja, kohde on purettu tai tyhjillään tai muutoin ei pystytä tekemään tarkastusta suunnitellusti. Näin olleen Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvioon 2026 sekä omavalvontasuunnitelmaan on A1-A6 -kohteiden laskennalliseksi tavoitemääräksi ilmoitettu 1400. Viime vuosina kohdesuunnittelusta on jäänyt tarkastamatta 4,1 – 7,9 % edellä mainituista syistä. Taulukossa 6 on määräaikaisen valvonnan suunnitellut kohdemäärät Merlotissa kohderyhmittäin vuodelle 2026.

Taulukko 5. Määräaikaisen valvonnan kohdemäärät.

Toiminta	Kohdemäärä	Suunniteltu kohdemäärä 2026 (Merlot)	Hyvinvointialueen talousarvioon ja omavalvontaa ilmoitettu lukema
Määräaikainen valvonta			
A1-A6-kohteet, määräaikainen palotarkastus	6648	1540	1400
A1-A6-kohteet, paloturvallisuuden itsearviointi	2241	243	
B125 -kohteet	425	148	
B130 ja B140-kohteet	156	35	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, määräaikainen palotarkastus	3602	275	
Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset, paloturvallisuuden itsearviointi	4062	709	
Asuinrakennukset, pientalot	81 606	17447	
Yhteensä	98 740	20 365	

Taulukko 6. Määräaikaisen valvonnan suunnitellut kohdemäärät Merlotissa kohderyhmittäin vuodelle 2026.

Kohderyhmä	Määräaikaisen valvonnan (paikan päällä valvottavat) kohdemäärät kohdetyypeittäin	Paloturvallisuuden itsearviointi (lähetettävät kohteet)
A1 Kohde ympärivuorokautisessa käytössä	238	42
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	199	
A3 Kokoontumis- ja liiketilat	465	
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	405	92
A5 Maatalousrakennukset	103	81
A6 Muut kohteet	130	28

Määräaikaisella palotarkastuksella tarkoitetaan kohteessa paikan päällä tehtävää tarkastusta, jossa tarkastetaan asiakirjat sekä tehdään valvontakierros kohteessa. Tarvittaessa tarkastus voidaan suorittaa etänä käyttäen digitaalisia laitteita ja asiakirjoja. Valvontatoiminnassa otettiin käyttöön vuoden 2022 aikana valtakunnallinen hyvän hallintotavan mukainen kuulemiskäytäntö valvontakäynnin suorittamisessa. Käytännön tavoitteena on lisätä asiakkaan oikeusturvaa ja edistää hyvän hallintotavan toteutumista viranomaistyössä sekä parantaa valvontatyön vaikuttavuutta. Prosessin myötä viranomaisen ajankäyttö on lisääntynyt ja tulee lisääntymään yksittäisen valvontakohteen osalta, mutta samalla valvonnan laatu ja asiakaslähtöisyys on parantunut. Lisäksi jälkivalvonnan avulla (asiakirjajälkivalvonta tai jälkipalotarkastus) on tarkoitus saattaa valvontatoimenpide kohteessa loppuun ja puutteet saada korjattua. Nämä

muutokset huomioiden valvontakohteelle tulee varata reilusti aikaa, jotta valvonta pystytään saattamaan laadukkaasti loppuun.

Paloturvallisuuden itsearviointilla tarkoitetaan asukkaan tai kiinteistön edustajan tekemää omatoimista tarkastusta kohteensa turvallisuudesta pelastusviranomaisen toimittaman lomakkeen ja materiaalin avulla. Lähtökohtana itsearvioinnissa on pelastusviranomaisen valvontavastuulla olevat asiat. Paloturvallisuuden itsearviointi on kehitetty alun perin pientalojen paloturvallisuuden arviointiin, mutta sitä käytetään myös rivi- ja kerrostalojen, viljankuivaamojen, vuokrattavien lomamökkien sekä pienten teollisuusrakennusten paloturvallisuuden arvioinnissa. Pelastusviranomaisen arvioi palautetun lomakkeen tai sen palauttamatta jättämisen perusteella kiinteistön valvontatoimenpiteet. Paloturvallisuuden itsearviointiin perustuvan toimintamallin tavoitteena on kohteiden omistajien / haltijoiden turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että mahdolliset puutteet havainnoidaan ja korjataan välittömästi.

4.1.1. Yritys- ja laitoskohteiden (A1-A6) valvonta

Yritys- ja laitoskohteiden määräaikaisen valvonnan pääasiallinen valvontamenetelmä on määräaikainen palotarkastus, ellei liitteen 1 valvontavälitaulukossa ole toisin merkitty. Valvottavien A1-A6- kohteiden määrä vaihtelee hieman vuosittain sekä lisäksi määrät muuttuvat uusien rakennusten valmistuessa, kiinteistön käyttötarkoituksen muuttuessa, toimintaa lopetettaessa ja rakennuksia purettaessa. Myös valvontatietokannan sisältämien tietojen epätarkkuus aiheuttaa määrien muuttumista sekä tuo haastetta resurssointiin.

Paloturvallisuuden itsearviointia käytetään Pirkanmaalla vuodesta 2026 keskimäärin 200 kohteessa, joka sisältää seuraavia yritys- ja laitoskohteita:

- Yksittäiset vuokrattavat lomamökit (A155)
- Pienet (300-999 m²) teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset (A4101), samankokoiset teollisuus- ja pienteollisuustalot (A4151) sekä pienet (600-1499 m²) varastorakennukset (A4251)
- Erilliset viljankuivaamorakennukset (A505)
- Turvetuotantoalueet (A625)

Erillisissä viljankuivaamoissa on käytetty jo useamman vuoden ajan paloturvallisuuden itsearviointia, joten sen tiedetään olevan toimiva valvontamuoto kyseisille kohteille. Pienten teollisuushallien ja muiden teollisuusrakennusten sekä teollisuus- ja pienteollisuustalojen omistajille / haltijoille toimitettiin paloturvallisuuden itsearviointimateriaali ensimmäistä kertaa vuonna 2024. Valvontamuoto on koettu kannattavaksi kokeiluksi ja sitä on päätetty jatkaa myös

vuodelle 2026. Lisäksi itsearviointia on laajennettu myös pieniin varastorakennuksiin vuoden 2023 kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Kohdekohtaista riskinarviointia tehtäessä otetaan huomioon aiempien valvontatoimenpiteiden havainnot. Kohdekohtainen valvontaväli riippuu kohteen tosiasiallisista riskeistä sekä turvallisuuskulttuurista. Liitteessä 3 on esitelty tarkemmin perusteet, joiden mukaan voidaan muokata kohteen valvontaväliä. Kohde, joka voi käyttötarkoituksen perusteella kuulua useampaan eri ryhmään, valvotaan aina tiheimmän valvontavälin perusteella. Yritys- ja laitospaikkojen määräaikaan valvontaan kuuluu myös kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukainen suunnitelmallinen ja määräajoin tehtävä valvonta, joka pääasiassa suoritetaan yhdessä pelastuslaitoksen normaalin suunnitellun valvonnan yhteydessä.

4.1.2. Asuinrakennusten valvonta

Asuinrakennusten valvonnan keskeisenä tavoitteena on asumisen paloturvallisuuden parantaminen ja erityisesti henkilövahinkojen ja palokuolemien vähentäminen. Valvonnan keinoina käytetään paloturvallisuuden itsearviointia sekä paikan päällä tehtäviä palotarkastuksia.

Asuinrakennusten valvonnan keskeisen tavoitteen saavuttamiseksi pelastuslaitos suorittaa koko rakennusta koskevan valvonnan lisäksi valvonta- ja neuvontakäyntejä riskiperusteisesti ikäihmisten ja muiden toimintakyvyltään merkittävästi alentuneiden henkilöiden asuntoihin. Tarkastuksia tehdään yhteistyössä muiden viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa resurssien puitteissa. Pääasiassa näitä tarkastuksia hoidetaan asumisturvallisuustiimin toimesta.

Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset

Pelastussuunnitelmavelvollisilla asuinrakennuksilla tarkoitetaan vähintään kolmen asunnon taloyhtiöitä, joihin tulee laatia pelastussuunnitelma. Näiden asuinrakennusten valvontaväli on 10 vuotta, asuin- ja liikerakennusten liitteen 1 B-aulukon mukaisesti.

Pelastussuunnitelmavelvolliset asuinrakennukset ovat alla olevia poikkeuksia lukuun ottamatta paloturvallisuuden itsearvioinnin piirissä. Kaikista kohteista ei palaudu itsearviointilomaketta ja tässä tapauksessa kohteeseen tehdään paikan päällä määräaikainen palotarkastus. Kohteet, joihin tehdään paikan päällä määräaikainen palotarkastus ovat seuraavat:

- kohde, johon ollaan tekemässä ensimmäistä määräaikaista palotarkastusta
- kohde, jossa on yli 8 kerrosta
- kohde, jossa on automaattinen sammutuslaitteisto ja/tai hätäkeskukseen kytketty pakollinen paloilmoitin

Pelastuslaitos suorittaa riskiperusteisesti myös koko asunto-osakeyhtiön tarkastuksia, joissa tarkastetaan taloyhtiön yleiset tilat sekä jokainen asunto. Tällä pyritään kohdentamaan valvontaresursseja mahdollisimman tehokkaasti sekä saavuttamaan toiminta-alueella huomattavaa turvallisuustilanteen parantamista. Tavoitteena on suorittaa tällaisia kohdennettuja tarkastuksia vuosittaan 2 - 5 kpl. Tarkastusten kohteet valitaan yhteistyössä asumisturvallisuustiimin tarkastajien, alueen palotarkastajan ja valvontapäällikön kanssa.

Pientalot ja vapaa-ajan asuinrakennukset

Pientaloilla tarkoitetaan yhden tai kahden asunnon asuinrakennuksia. Vakituisesti asuttujen pientalojen valvontaväli on 5 vuotta. Pientalojen valvonta perustuu pääasiassa paloturvallisuuden itsearviointiin, jolloin kodin paloturvallisuuden tarkastaminen jää kokonaan asukkaan tehtäväksi. Perinteinen paikan päällä tehtävä määräaikainen palotarkastus suoritetaan kohteisiin, joista ei ole palautunut itsearviointilomaketta. Lisäksi kohteisiin voidaan tehdä pistokoeluontoisia tarkastuksia ja jälkivalvontaa. Lisäksi vuonna 2026 pilotoidaan ainakin yhden kunnan alueella esim. kotihoidon piirissä olevien asukkaiden osalta pientalon paikan päällä tehtävää valvontakäyntiä.

Yksityisessä käytössä olevien vapaa-ajan asuinrakennusten osalta tarkoituksenmukaisimmaksi toimintamalliksi on todettu kohteiden vähäisemmän riskin vuoksi turvallisuusviestinään tehostaminen viranomaisvalvonnan sijasta. Tästä on kerrottu lisää ohjauksen ja neuvonnan alla.

4.2. Harkinnanvarainen valvonta (ent. epäsäännöllinen valvonta)

Harkinnanvaraisella valvonnalla (ent. epäsäännöllinen valvonta) tarkoitetaan muuta kuin kohteessa säännöllisesti suoritettavaa valvontaa (määräaikainen valvontakäynti).

Harkinnanvaraisen valvonnan määrään pelastuslaitos ei voi yksin omilla toimillaan vaikuttaa ja sen vuoksi siihen tarvittavaa resurssia on hankalaa arvioida. Valvontasuunnitelman Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen resurssien taulukkoon (taulukko 4) on arvioitu määräksi 5,36 htv:a. Vaikka resurssin tarvetta on harkinnanvaraisen valvonnan osalta vaikea arvioida, on vaikuttavan ja ennaltaehkäisevän onnettomuuksia vähentävän valvonnan kannalta tärkeä huolehtia mahdollisuus suunnata harkinnanvaraiseen valvontaan resursseja tarvittaessa. Tässä avainasemassa on tiedonkulku sisäisesti sekä sidosryhmien

kanssa, jolloin mahdolliset haitalliset ilmiöt havaitaan ajoissa ja niihin voidaan vaikuttaa valvonnan keinoin.

4.2.1. Ylimääräinen palotarkastus (muu valvonta/tarkastus paikan päällä)

Ylimääräisellä palotarkastuksella tarkoitetaan valvontakäyntiä, joka suoritetaan, kun on jostakin erityisestä syystä syytä epäillä ihmiselle, omaisuudelle tai ympäristölle aiheutuvan tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran lisääntyneen. Valvonta/tarkastuskäyntejä tehdään paikan päällä joko pelastusviranomaisen aloitteesta tai asiakkaan pyynnöstä. Perusteena valvontakäynnille voi olla esimerkiksi:

- *Ylimääräinen palotarkastus A1:* Toisen viranomaisen, kuntalaisen tai muun henkilön pelastuslain 42 §:n mukainen ilmoitus (ns. paloriski-ilmoitus)
 - o Käytössä valtakunnallinen ilmoituslomake, joka ohjautuu asumisturvallisuustiimin yhteissähköpostiin. Lisäksi käytössä on myös hyvinvointialueen sisäinen ilmoituslomake, jonka käyttöön koulutetaan hyvinvointialueen työntekijöitä.
 - Poliisin kanssa on kehitetty uusi ja toimivampi toimintamalli, joka on lisännyt poliisilta tulleiden ilmoitusten määrää huomattavasti.
 - o Pääasiassa ilmoitukset käsittelee ja tarkastukset hoitaa asumisturvallisuustiimi. Lisätietoa kohdassa 4.2.1 Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa.
- *Ylimääräinen palotarkastus A2:* nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen tai muun henkilön pelastuslain 62 §:n mukainen ilmoitus (nuohousvikailmoitus)
 - o Valtakunnallinen ilmoituslomake on saatu valmiiksi 2023. Ilmoitukset ohjautuu päivystävän palotarkastajan postilaatikkoon. Lisätietoa kohdassa 3.3.4 Muu asiakirjavalvonta.
- *Ylimääräinen palotarkastus B:* Rakennus- tai muun työmaan yhteydessä havaitusta palovaarasta
- *Ylimääräinen palotarkastus C:* Rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen (esimerkiksi tilapäismajoitus)
- *Ylimääräinen palotarkastus D:* Perustetta epäillä, että kohteen palo- ja henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita (pelastusviranomaisen aloitteesta tekemät tarkastukset, palontutkintaan liittyvät tarkastukset)
- *Ylimääräinen palotarkastus E:* Teema- ja kohdetarkastukset tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa (esimerkiksi anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat)
- *Ylimääräinen palotarkastus F:* Kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntö, mikäli tarkastusaihe tai -kohta on rajattu
- *Ylimääräinen palotarkastus G:* Paloteknisiin laitteisiin liittyvät tarkastukset, esimerkiksi erhe-tarkastukset
- *Ylimääräinen palotarkastus H:* Erikoistehosteiden tarkastus yleisötilaisuuden yhteydessä (erikoistehosteiden käyttöön liittyvä tarkastus)
- *Ylimääräinen palotarkastus I:* Pelastusviranomaisen tarvittaessa tekemä rakennusten käyttöönottoon liittyvä paloteknisen toteutuksen ennakkokatselmus (rakennushankkeen aikainen ennakkokatselmus)

4.2.2. Lausunto rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (rakennusluvassa edellytetty tarkastus rakennushankkeen aikana)

Pelastuslain 81 a §:n mukaan hyvinvointialueen pelastusviranomainen voi tehdä rakennuskohteeseen tarkastuksen rakennushankkeen aikana, jos rakennusvalvontaviranomainen ja pelastusviranomainen arvioivat tarkastuksen tarpeelliseksi lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Pelastusviranomainen laatii tarkastuksesta kirjallisen lausunnon rakennusvalvontaviranomaiselle, joka voi ryhtyä lausunnon johdosta tarvittaviin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Lausunto annetaan tiedoksi rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja tarvittaessa muille asianosaisille.

Lausunnolla rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta (rakennusluvassa edellytetty tarkastus rakennushankkeen aikana) tarkoitetaan uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävää valvontatapahtumaa, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönototarkastuksen ja toiminnan aloittamisen ehdoksi. Valvontakäynti on luonteeltaan pelastusviranomaisen asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja poistumisturvallisuudesta. Asiantuntijalausunto on osana rakennusvalvontaviranomaisen viranomaistarkastusta, jonka rakennusvalvonta ottaa tarvittavilta osin huomioon.

Lausuntoja rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta annetaan rakennusvalvontaviranomaisen edellyttäessä mm.

- vähintään kolmekerroksisiin rakennuksiin
- kohteisiin, joihin rakennetaan väestönsuoja
- kohteisiin, jotka varustetaan pelastustoimen laitteilla (esim. paloilmotin, sammutuslaitteisto, savunpoistolaitteisto, poistumisvalaistus).

Lausunto voidaan edellyttää myös muuhun kohteeseen, jos se katsotaan tarpeelliseksi pelastustoimen edellytysten tai palo- ja henkilöturvallisuudesta annettujen määräysten valvomiseksi. Pelastusviranomainen ilmoittaa oman käsityksensä lausuntonsa tarpeesta rakennuslupalausunnossa.

4.2.3. Lausunto kiinteistön väestönsuojan käyttöönotosta (väestönsuojan käyttöönototarkastus)

Uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävä valvontatapahtuma, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt toiminnan aloittamisen ehdoksi tai joka suoritetaan kohteen pyynnöstä. Valvontakäynti on luonteeltaan pelastusviranomaisen

asiantuntijalausunto rakennuksen väestönsuojasta. Valvontakäynti suoritetaan useimmiten rakennuksen käyttöönoton yhteydessä.

4.2.4. Lausunto kiinteistön pelastusteistä (pelastustien koeajo)

Pelastusviranomaisen suorittama katselmus, jossa arvioidaan pelastustien suunnitelmien mukaisuutta sekä todetaan mahdolliset korjaustarpeet. Katselmus sisältää yleensä pelastustien koeajon kohteessa.

4.2.5. Kemikaaliturvallisuuslain mukainen valvonta

Pelastuslain lisäksi pelastusviranomainen on säädetty yhdeksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) valvontaviranomaiseksi. Kemikaaliturvallisuuslain tavoitteena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden valmistuksesta, käytöstä, siirrosta, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja.

Kemikaaliturvallisuuslain mukaista pelastusviranomaisten suorittamaa valvontaa ohjaa ja yhtenäistää Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes). Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto tekee yhteistyötä eri tahojen kanssa kemikaaliturvallisuuden kehittämiseksi.

Pirkanmaan pelastuslaitos valvoo pelastustoimelle kuuluvilta osin vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia alla olevan esittelyn mukaisesti. Kemikaaliturvallisuuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen varataan resurssia yhden asiantuntijana toimivan palotarkastajan koko työpanos (sisältää valvontaa, asiantuntijatyötä, ohjausta sekä tiimityötä). Kemikaalivalvontaan kohdistetaan hänen resurssiaan 0,6 htv sekä kolmen palotarkastajan osittaista työpanosta yhteensä 0,44 htv:ta.

Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi

Pelastuslaitos käsittelee valvonta-asetuksen (685/2015) perusteella ilmoitusvelvollisten kohteiden tekemät ilmoitukset, tekee tarvittavat päätökset (kemikaalien vähäisestä käsittelystä tai varastoinnista saapuneen ilmoituksen johdosta tehty pelastusviranomaisen

päätös) ja käyttöönottotarkastukset (kemikaalien vähäisestä käsittelystä tai varastoinnista tehdyn päätöksen perusteella tehtävä tarkastus) ao. säädösten mukaisesti.

Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonta kemikaali-ilmoitusvelvollisuutta vähäisemmissä kohteissa sekä jatkuva valvonta ilmoitusvelvollisissa kohteissa suoritetaan

määräaikaisen valvonnan yhteydessä sekä tarvittaessa kohdan 3.2.1 mukaisilla ylimääräisillä tarkastuksilla.

Öljylämmityslaitteistot

Käyttöön otettaville tai olennaisesti muutetuille öljylämmityslaitteistoille suoritetaan pelastusviranomaisen toimesta 3 kk:n kuluessa laitteiston käyttöönotosta tarkastus (öljylämmityslaitteiston käyttöönotto- tai muutostarkastus), kun varastoitava öljymäärä on alle 10 tonnia. Mikäli varastoitava öljymäärä on suurempi, käsitellään laitteisto *Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi* kohdan mukaisesti. Kohteiden jatkuva valvonta suoritetaan määräaikaisen valvonnan yhteydessä sekä tarvittaessa kohdan 4.2.1 mukaisilla ylimääräisillä tarkastuksilla.

Öljysäiliöiden valvonta

Öljysäiliöiden kunnon valvontaa sekä säiliöille tehtävien tarkastusten ja muiden toimenpiteiden valvontaa suoritetaan valvontatoimenpiteiden yhteydessä ja pelastuslaitokselle toimitettavien tarkastuspöytäkirjojen perusteella (asiakirjavalvonta). Tiedot tarkastuksista ja muista toimenpiteistä kirjataan valvontatietokantaan. Valvonnassa tehdään yhteistyötä kuntien ympäristöviranomaisten ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään pohjavesialueilla sijaitseviin maanalaisiin öljysäiliöihin.

Pyrotekniset tuotteet

Pelastusviranomaisen valvoo kemikaaliturvallisuuslain perusteella ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä sekä tuotteiden luovutusta yksityiseen kulutukseen.

Pelastusviranomaisen käsittelee yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehdyt ilmoitukset. Pelastusviranomaisen tekee tarvittavat päätökset (pelastusviranomaisen päätös ilotulitteiden ja pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä tai aiemman päätöksen päivitys) ja asettaa tarvittavat ehdot ao. säädösten mukaisesti.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen alueella em. valvonta (pelastusviranomaisen tarkastus ilotulitteiden ja pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä) suoritetaan kaikissa myyntipisteissä tuotteiden pääasiallisena myyntikautena 27.12. – 31.12. sekä tarvittavilta osin elokuun loppupuolella ns. venetsialaisten yhteydessä.

Ilotulitteiden yksityinen käyttö

Ilotulitteiden yksityisestä käytöstä tulee ilmoittaa etukäteen pelastusviranomaiselle muuna aikana kuin 31.12. klo 18.00 – 1.1. klo 02.00 ja alueen pelastusviranomaisen mahdollisesti erikseen päättämänä aikana. Ilmoitus tulee tehdä vähintään viisi vuorokautta ennen ilotulitteiden käyttämistä.

Pelastusviranomainen käsittelee ilmoitukset viivytyksettä ja tekee tarvittaessa päätöksen (päättös ilotulitteiden käytöstä muuna kuin asetuksessa sallimana aikana), jossa asettaa tarpeellisia ehtoja tai kieltää käytön, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa. Pirkanmaan pelastuslaitoksella ilmoitukset käsitellään ja päätös tehdään pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen päivystävän palomestarin toimesta.

Lausunto ilotulitusnäytöksestä

Kyseessä on ilotulitusnäytös, mikäli ilotulitteita käytetään muussa kuin yksityisen henkilön järjestämässä tilaisuudessa. Ilotulitusnäytöksen järjestäjän tulee tehdä ilmoitus poliisille 14 vrk ennen näytöstä. Poliisi pyytää pelastuslaitokselta lausunnon näytöksen turvallisuusjärjestelyistä. Nämä lausunnot annetaan pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen päivystävän palomestarin toimesta.

Erikoistehosteet

Räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena kokoontumislaissa tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa pelastusviranomaisen päätöksen (räjähteiden tai palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteina tehdyn ilmoituksen käsittely) mukaisesti. Ilmoitus tulee toimittaa pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä.

Pelastusviranomainen käsittelee saapuneet ilmoitukset viivytyksettä sekä määrää tarvittaessa tehosteiden turvallisen käsittelyn kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja tai kieltää käytön, jos siitä katsotaan aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahingon vaaraa. Nämä hoidetaan yhteistyössä yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmän ja pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskuksen kanssa.

Erikoistehosteiden käyttöä valvotaan ylimääräisillä tarkastuksilla, jotka suoritetaan käyttöpaikoille ennen yleisötilaisuuden alkua ja tarvittaessa tilaisuuden aikana. Tarkastukset suoritetaan yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmän tai operatiivisen päällystön toimesta.

4.2.6. Yleisötilaisuuksien valvonta

Pelastuslaitos suorittaa yleisötilaisuuksien valvontaa tapahtumiin, joista tulee laatia yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma pelastuslain 379/2011 16 §:n mukaisesti.

Yleisötilaisuuksien valvonnalla tarkoitetaan pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden dokumenttien ja arvioidun riskin perustella ennen yleisötilaisuuden alkamista tai sen aikana suorittamaa valvontakäyntiä, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.

Yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä vastaa yleisötilaisuuksien valvonnan organisoinnista. Työryhmä antaa yleisötilaisuuksiin liittyvää neuvontaa ja ohjeistaa pelastuslaitoksen suorittaman valvonnan.

Pelastusviranomainen arvioi sille toimitetun yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman ja turvallisuusjärjestelyt pelastuslain 16 §:n mukaisesti ja palauttaa suunnitelman tarvittaessa täydennettäväksi. Pelastuslaitokselle toimitetusta yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmasta ja tehdyistä havainnoista ilmoitetaan tarvittaessa poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveystoimialueelle.

Pelastusviranomainen suorittaa yleisötilaisuuden palotarkastuksen pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettuihin yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski. Tarkastukset suoritetaan tapahtuman ennakkotietoihin perustuvan tapauskohtaisen riskinarvion tai tapahtuman aikaan esiin tulevien tarpeiden perusteella. Yleisötilaisuuksien valvonnasta on tehty erillinen työohje.

Valvontatoiminta toteutetaan Pelastustoiminnan toimialueen, Ensihoitopalveluiden toimialueen sekä Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen yhteistyönä.

Valvontatoiminnasta vastaa yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä, joka koostuu kolmesta Pelastustoiminnan toimialueen henkilöstä, kahdesta Ensihoitopalveluiden toimialueen henkilöstä ja neljästä Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvonnan vastuualueen henkilöstä.

Työryhmän vastuuhenkilö on Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella on resursoitu yleisötilaisuuksien valvontaan 1,08 htv:ta.

Yleisötilaisuuksissa saatetaan käyttää kohdan 4.2.5. mukaisia erikoistehosteita. Näihin liittyvät ilmoitukset käsittelee yleisötilaisuuksien valvonnan työryhmä.

4.2.7. Muu valvonta

Pelastustoimen laitteisiin liittyen suoritetaan tarvittaessa käyttöönottotarkastuksia ja muuta valvontaa, jolla varmistetaan, että laitteistot täyttävät niille asetetut vaatimukset. Pelastustoimen laitteisiin liittyvät käyttöönottotarkastukset saattavat sisältyä jo pelastusviranomaisen lausuntoon rakennuksen tai rakennusosan käyttöönotosta.

4.3. Asiakirjavalvonta

Asiakirjavalvonnalla tarkoitetaan valvonnan suorittamista asiakirjojen tarkastelulla.

Asiakirjavalvonta voi kohdistua koko valvottavaan kohteeseen tai pelastusviranomaisen valitsemiin aiheisiin. Asiakirjavalvonnan pääasiallinen sisältö muodostuu yleensä omatoimisen varautumisen sekä pelastustoimen laitteiden kunnossapidon valvonnasta, kohteeseen kohdistuvat velvoitteet huomioiden.

Asiakirjavalvontaa ovat esim. pelastussuunnitelmien valvonta, poistumisturvallisuusselvitysten valvonta, suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta sekä huolto- ja kunnossapitoasiakirjoihin liittyvä valvonta. Lisäksi asiakirjavalvontana voidaan hoitaa nuohoojien vikailmoitusten perusteella tehtävää valvontaa.

4.3.1. Pelastussuunnitelmien valvonta

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmat

Pelastuslain 15 §:n mukaisesti rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija yhteistyössä mahdollisten kohteessa toimivien toiminnanharjoittajien kanssa. Kohteet, joihin pelastussuunnitelma tulee laatia, on esitelty Valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (407/2011).

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmia valvotaan ensisijaisesti kohteisiin suoritettavien määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä. Pelastussuunnitelman sisältöä valvotaan erityisesti, jos tarkastuksella havaitaan puutteita suunnitelman sisällössä. Pelastussuunnitelmiin liittyvää neuvontaa annetaan sekä valvontaa toteutetaan myös muulloin kuin määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä valvontakohteen aloitteesta tai muusta erityisestä syystä.

Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmat

Yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastuslain 16 §:n mukaisesti yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma.

Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmia valvotaan ennen yleisötilaisuutta.

Pelastussuunnitelmiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa annetaan yleisötilaisuuksien suunnitteluvaiheessa. Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien arvioinnilla ja valvonnalla ylläpidetään tilannekuvaa Pirkanmaan alueella pidettävistä tapahtumista sekä toteutetaan riskiarviointia yleisötilaisuuksiin ja alueelliseen pelastustoimen ja ensihoidon hetkelliseen kuormitukseen liittyen. Yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien valvonta ja arviointi mahdollistavat riskiperusteisen valvonnan yleisötilaisuuksien turvallisuuden varmistamiseksi.

4.3.2. Poistumisturvallisuusselvitysten valvonta

Pelastusviranomaisen valvoo pelastuslain 19 §:ssä tarkoitettujen poistumisturvallisuusselvitysten laatimista ja niiden edellyttämien toimenpiteiden toteutumista palotarkastusten yhteydessä sekä erillisellä kohdekohtaisella seurannalla.

Pelastusviranomaisen antaa tarvittaessa neuvontaa poistumisturvallisuusselvityksen laadinnasta vastaavalle toiminnanharjoittajalle.

Poistumisturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan sitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä.

Pelastusviranomaisen tekee toiminnanharjoittajan laatiman selvityksen perusteella arvioinnin poistumisturvallisuusselvityksestä. Arviointi tehdään kohteesta riippuen asiakirjojen perusteella tai asiakirjojen ja kohteessa tehtävien tarkastusten perusteella. Pelastusviranomaisen pyytää tarvittaessa toiminnanharjoittajaa täydentämään poistumisturvallisuusselvitystä ja/tai järjestämään kohteessa poistumiskokeen. Mikäli poistumisturvallisuus ei tehdyn selvityksen tai pelastusviranomaisen arvion mukaan ole riittävä, tulee toiminnanharjoittajan laatia poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma riittävän poistumisturvallisuuden saavuttamiseksi.

Pelastusviranomaisen tekee toiminnanharjoittajan laatiman suunnitelman perusteella arvioinnin poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelmasta, joka on toiminnanharjoittajan suunnitelma poistumisturvallisuuden saattamiseksi laissa säädettyjen vaatimusten mukaisiksi mukaiseksi.

Pirkanmaan pelastuslaitoksella on käytössä valtakunnallinen perhehoitokotien poistumisturvallisuusselvitys. Selvitys ei ole täysin pelastuslain 379/2011 19 §:n mukainen, vaan kevennetty versio. Tarkoituksena on, että perhehoitaja voi arvioida perhehoitokodissaan poistumisturvallisuutta.

4.3.3. Suurten öljyvarastojen torjuntavalmiuden valvonta

Suuren öljyvaraston (yli 1 000 000 l) haltija on velvollinen laatimaan suunnitelman alueella sattuvan öljyvahingon varalta. Pelastuslaitos valvoo suunnitelmia ensisijaisesti määräaikaisen valvonnan yhteydessä, mutta tarvittaessa myös erikseen. Valvontatehtävissä havaitut puutteet on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle eli ELY-keskukselle.

4.3.4. Muu asiakirjavalvonta

Nuohoojien vikailmoitukset

Nuohoojalla on velvollisuus pelastuslain 379/2011 62 §:n mukaan ilmoittaa kirjallisesti pelastuslaitokselle sellaisista tulisijassa tai savuhormissa havaitsemistaan vakavista vioista tai puutteista, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara. Lisäksi hänen on ilmoitettava myös puutteista, jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen.

Pelastusviranomainen käsittelee saamansa ilmoitukset ensisijaisesti asiakirjavalvontana ja antaa rakennuksen tai muun kohteen omistajalle tai haltijalle tarvittaessa korjausmääräyksen. Ilmoitus, selvityspyyntö asianosaiselle ja johtopäätökset mahdollisine korjausmääräyksineen kirjataan valvontatietokantaan. Tarvittaessa suoritetaan kohteeseen ylimääräinen palotarkastus (A2).

Huolto- ja kunnossapitoasiakirjat

Pelastusviranomaiselle toimitettavia asiakirjoja ovat mm. automaattisten sammutuslaitteistojen ja paloilmoittimien käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksiin, sähkölaitteistojen tarkastuksiin, ilmanvaihtolaitteistojen puhdistuksiin, öljysäiliöiden tarkastuksiin, väestönsuojan määräaikaistarkastuksiin sekä savunpoistolaitteistojen tarkastuksiin ja huoltoihin liittyvät asiakirjat. Edellä mainittuja asiakirjoja toimitetaan pelastuslaitokselle suoraan huolto- ja tarkastusliikkeiltä sekä valvontakohteista. Pelastusviranomainen kirjaa toimenpiteen tiedot valvontatietokantaan ja valvoo tarpeen mukaan, että asiakirjoissa mahdollisesti mainitut puutteet korjataan. Tarvittaessa suoritetaan ylimääräinen palotarkastus.

5. Muu onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen tekemä työ

5.1. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä hyvinvointialueen päätöksen mukaisesti. Tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukaiseen toimintaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa sekä onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen ohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on edistää hyvää turvallisuuskulttuuria Pirkanmaalla. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä kuuluu jokaisen työntekijän toimenkuvaan tehtävän edellyttämässä laajuudessa. Turvallisuusviestinnän rooli Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella on tunnistettu kriittiseksi osaksi onnettomuuskehityksen seurannan, palontutkinnan tulosten ja valvonnasta saadun tiedon jalkauttamisessa. Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä limittyvät tehtävien hoidosta nousevien havaintojen ja ilmiöiden tunnistamisesta vaikuttavaksi tavaksi ohjata, neuvoa ja ennaltaehkäistä onnettomuuksien syntymistä. Vaikuttavan ja kohderyhmät huomioonottavan turvallisuusviestinnän mahdollistamiseksi on Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella nimetty tehtävän hoitoon vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on aktiivisesti kerätä tietoa eri osa-alueilta sekä tuoda esille valvonnasta ja onnettomuuksien ehkäisystä nousevia viestintätarpeita. Pelastuslaitoksen toimialaan kuuluvaa yleistä ohjausta ja neuvontaa annetaan kansalaisille sekä yrityksille, laitoksille, kunnallisille organisaatioille, hyvinvointialueen organisaatiolle ja muille tahoille heidän tarpeidensa mukaan. Ohjausta ja neuvontaa annetaan kasvokkain, puhelimitse, sähköpostitse ja etäyhteyksillä. Ohjausta sisällytetään myös turvallisuusviestinnän keinoin kansalaisille kohdennetulla tiedottamisella sosiaalisen median sekä itsearviointien yhteydessä jaettavan materiaalin muodossa.

5.1.1. Ohjaus

Ohjausta ovat eri viranomaisille ja yhteistyötahoille annettavat lausunnot sekä pelastustoimelle kuuluva yleinen ohjaus. Yleisluontoisia ohjeita sekä opastavaa turvallisuustietoa on saatavilla pelastuslaitoksen internetsivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella työskenteleville on varattu ohjaukseen keskimäärin 0,5 tuntia/päivä (2,6 htv).

Kohderyhmänä ohjaukselle pidetään Pirkanmaan alueen asukkaat, yhdistykset, yritykset, muut viranomaiset sekä kolmannen sektorin edustajat.

5.1.2. Neuvonta

Yleistä neuvontaa varten on lisätty aiemmasta käytännöstä päivystävän palotarkastajan puhelinpalvelun aikaa, joka on arkisin klo 9.00–11.00 ja 12.00–15.00. Tähän varataan Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta resurssia 1,1 htv. Virka-ajan ulkopuolella neuvontaa antavat tarvittaessa päivystävät palomestarit sekä muu pelastus- ja tilannekeskushenkilöstö. Palotarkastajat vastaavat myös yhteisestä neuvontasähköpostista omalla päivystävän palotarkastajan vuorollaan.

5.1.3. Turvallisuusviestintä ja -koulutukset

Turvallisuusviestinnästä ja -koulutuksista vastaa Pirkanmaan pelastuslaitoksella turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän vastuualue. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualue on mukana tuottamassa substanssiosaamisen asiantuntijana sisältöä ja kouluttamassa tarvittaessa. Turvallisuusviestinnällä on myös merkittävä rooli kohdennettaessa viestintää sidosryhmiltä, valvontatyöstä sekä palontutkinnasta nousevien viestintätarpeiden huomioimisessa ulkoisessa viestinnässä sekä sisäisesti tiedon välittämisen ja oman toiminnan kehittämisessä. Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella on varattu resurssia turvallisuusviestintään 0,27 htv.

Turvallisuusviestintää käytetään vapaa-ajan asuntojen paloturvallisuuden parantamiseen ja ylläpitämiseen. Pronto-onnettomuustilastoinnin avulla on selvitetty viimeisten vuosien aikana tapahtuneita rakennuspaloja sekä rakennuspalovaaroja vapaa-ajan asunnoissa. Selvitysten perusteella on todettu, että vapaa-ajan asuntojen paloturvallisuuden itsearvioinnilla ei ole oleellista merkitystä rakennuspalojen ja –palovaarojen määrän vähentämisessä Pirkanmaan alueella. Vuonna 2026 päätettiin jatkaa vuoden 2024-2025 kokeilua vapaa-ajan asuntojen turvallisuusviestinnän osalta. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa on tehty sopimus ”Vastuullisesti vapaa-ajalla” -tarrojen laittamisesta jäteastioiden kansiin tai kylkiin. Tarroissa opastetaan turvalliseen avotulen tekoon sekä pattereiden, akkujen ja tuhkan kierrättämiseen. Tarrojen QR-koodit johdattavat klikkaajan pelastuslaitoksen nettisivuille, jossa kerrotaan tarkemmin vapaa-ajan turvallisuudesta.

Turvallisuusviestintää käytetään kohdentamaan onnettomuuskehityksen seurannasta, palontutkinnasta, operatiivisesta kenttätöystä, valvontatyöstä ja sidosryhmiltä saaduista havainnoista pelastuslaitoksen tekemää viestintää siten, että saavutetaan vaikuttavaa ja

todellisiin arjesta nouseviin ilmiöihin perustuvaa viestintää. Turvallisuusviestintä on laaja-alaista ja kaksisuuntaista niin asiakkaisiin kuin yhteistyökumppaneihin nähden. Oikein kohdennettuna turvallisuusviestintää voidaan käyttää ulkoisessa viestinnässä kohdennettuna ja oikein valmisteltuna tehokkaana keinona saavuttaa kapeampi kohderyhmä ja parantaa viestinnän vaikuttavuutta. Turvallisuusviestintä on yhteistyöhön ja aktiiviseen osallistumiseen perustuva kokonaisuus, joka mahdollistaa tiedolla johtamisen ja tiedon hyödyntämisen sisäisten toimintamallien kehittämisessä sekä tietouden parantamisen kautta saavutettavan yhteisen tilannekuvan luomisen omassa toimintaympäristössä. Tästä johtuen turvallisuusviestinnällä on merkittävä rooli sisäisten rajapintojen ja eri vastuualueiden toiminnan yhteensovittamisessa.

5.2. Yhteistyö ja paikallinen turvallisuussuunnittelu

Pelastuslain 42 §:n mukaisesti pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen pääasialliset yhteistyöviranomaistahot ovat: sosiaali- ja terveysviranomaiset, kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset, ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaiset, turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes, ELY-keskus, aluehallintovirasto, hätäkeskuslaitos, poliisi, maahanmuuttovirasto Migri, liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto.

Yhteistyöhön huomioidaan rakenteellisen paloturvallisuuden tiimin antamat lausunnot ja palaverit, osuus kemikaaliturvallisuustiimin vetäjän työajasta sekä pelastuslaitosten yhteisiin asiantuntijaverkostoihin ja asiantuntijatyöhön varattu resurssi. Yhteensä yhteistyöhön on tällä hetkellä varattu resurssia 5,0 htv.

Yhteistyön jatkuva päivittäminen sekä pelastusalan onnettomuuksien ehkäisyyn perustuvien tarpeiden esiintuominen kaikessa Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen tekemässä viranomais- ja sidosryhmä toiminnassa on tärkeä ja olennainen osa paloturvallisuuden parantamisen kannalta. Yhteistyön laajeneminen ja laajempi kuin spesifiin lakisääteiseen velvollisuuteen keskittyvä näkökulma mahdollistaa vaikuttamisen ja turvallisuutta parantavan näkökulman huomioimisen muiden viranomaisten ja toimijoiden prosessien suunnittelussa ja mahdollistaa turvallisuuden kannalta merkittävien parannusten saavuttamisen muutoin kuin valvonnan keinoin. Esimerkiksi yhteisöllisen asumisen turvallisuuden huomioimisessa toimintaa suunniteltaessa hyvinvointialueen vastuussa oleville tahoille on voitu

yhteistyön keinoin viestiä ja vaikuttaa paloturvallisuuden kannalta olennaisista huomioista ja näin ollen pystytty parantamaan ennaltaehkäisevästi tehokkaasti paloturvallisuutta.

5.2.1. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysterviranomaiset

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysterviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö muodostuu sote-kohteiden tarkastuksista sekä hyvinvointialueen yhteisistä hanke- ja muista palaverista. Lisäksi suuntaus kotona asumisen lisäämiseen ikäihmisten hoidossa on tuonut mukanaan paloturvallisuusriskejä koteihin. Tämä on tunnistettu yhdeksi tärkeäksi haasteeksi pelastusalalla, johon pyritään vaikuttamaan hyvällä yhteistyöllä ja yhteistarkastuksilla kotien turvallisuuden parantamiseksi. Kohdassa 3.2.1 kuvatuissa paloriskikohteiden tarkastuksissa on usein mukana sosiaali- tai terveysterviranomainen asukkaan palvelutarpeesta ja voinnista riippuen. Myös aktiivisella paloturvallisuuden näkökulman esiintuomisella pyritään vaikuttamaan vallitsevaan turvallisuuskulttuuriin. Pirkanmaan hyvinvointialueen uusi strategiakausi alkaa vuonna 2026. Tähän strategiaan on pyritty nostamaan huomiota myös paloturvallisuuteen liittyen.

Kuntien kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset

Rakenteellisen paloturvallisuuden ohjauksella ja neuvonnalla pyritään edistämään rakennusten käyttöturvallisuutta ja samalla varmistamaan pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytykset kohteissa. Pelastusviranomainen osallistuu Pirkanmaalla asiantuntijana maankäytön ja rakentamisen ohjaukseen. Tässä tarkoituksessa annetaan kuntakohtaisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti lausuntoja kaavoitukseen ja rakennuslupakäsittelyyn liittyvissä asioissa, osallistutaan tarvittaessa näitä koskeviin neuvotteluihin sekä ohjataan suunnittelijoita, rakentajia ja muita tahoja palo- ja henkilöturvallisuuskysymyksissä ja väestönsuojelussa. Pelastusviranomainen osallistuu lisäksi rakentamiseen liittyviin tarkastuksiin ja katselmuksiin kohdan 3.2.2 mukaisesti.

Kuntien ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaiset

Kuntien ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysviranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä seuraavien valvonta-alueiden osalta: ympäristönsuojelu, elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja kemikaalivalvonta. Pelastusviranomainen toimii yhteistyössä edellä mainittujen tahojen kanssa kuntakohtaisten käytäntöjen ja tarpeen mukaan, esim. liittyen seuraaviin asioihin:

- öljysäiliöiden kunnon valvonta
- majoitus- ja ravitsemusliikkeiden toiminnan aloittaminen tai muutokset
- ympäristöluvalliset valvontakohteet
- asuinolojen tarkastaminen
- yleisötilaisuuksien valvonta.

Yhteistoiminnassa huomioidaan kunkin tahon laatimat valvontasuunnitelmat ja valtakunnalliset valvontatavoitteet. Yhteistarkastuksia ja valvontaprojekteja toteutetaan resurssien puitteissa. Pyydettäessä annetaan lausuntoja esim. ympäristöluvista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Pelastusviranomaisen osallistuu Tukesin pitämiin kemikaalikohteiden määräaikaistarkastuksiin resurssien puitteissa. Pyydettäessä annetaan lausuntoja Tukesin valvonnassa olevien kemikaalikohteiden lupaprosesseihin liittyen. Myös palontutkinnassa esiin nousevat Tukesin toimialueeseen kuuluvat puutteet raportoidaan Tukesille ja parannetaan asiaan liittyvää prosessia sekä selvennetään toimintatapoja.

Pelastuslaitoksen viranhaltijat konsultoivat Tukesin asiantuntijoita tarpeen mukaan kemikaalien ja kaasujen teolliseen käsittelyyn, räjähteisiin ja ilotulitteisiin, pelastustoimen laitteisiin, painelaitteisiin, rakennustuotteisiin ym. Tukesin toimialaan liittyvissä valvontakysymyksissä. Pelastustoimen laitetta, asennusliikettä tai tarkastuslaitosta koskeva pelastustoimen laitelain edellyttämä ilmoitus vakavista puutteista tehdään Tukesille tarvittaessa.

Yleisötilaisuuksien tai muun valvonnan yhteydessä havaituista kuluttajaturvallisuuteen liittyvistä puutteista ilmoitetaan valvontaviranomaiselle (Tukes). Lisäksi tehdään valvonnallista yhteistyötä aktiivisten kuluttajapalvelujen valvonnassa valtakunnallisten suuntaviivojen mukaisesti.

Elinvoimakeskus (ent. ELY-keskus)

Pelastuslaitos tekee valvontaan liittyvää yhteistyötä elinvoimakeskuksen kanssa. Yhteistoiminta painottuu vesien ja maaperän suojeluun liittyviin kysymyksiin (polttoaineiden ja muiden ympäristölle vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi) sekä maatalouden tuettuun rakentamiseen ja ympäristölupiin. Yhteistarkastuksia ja tietojen vaihtoa suoritetaan tarpeen mukaan. Lisäksi tuotetaan yhteistyössä (myös muiden tahojen kanssa) opastavaa materiaalia valvontakohteiden käyttöön. Patoturvallisuuskysymyksissä toimitaan yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa (lausunnot ja tarkastukset).

Lupa- ja valvontavirasto (ent. Aluehallintovirasto)

Pelastuslaitoksella on valvontaan liittyvää yhteistyötä Lupa- ja valvontaviraston palveluiden kanssa. Pelastuslaitos antaa pyydettäessä lausunnon Lupa- ja valvontavirastolle sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavien kohteiden henkilö- ja paloturvallisuusjärjestelyistä. Lausuntoja annetaan myös esim. ympäristölupahakemuksiin liittyen. Työsuojeluviranomaisen ja alkoholivalvonnan kanssa suoritetaan yhteistarkastuksia tarpeen ja resurssien mukaan. Lupa- ja valvontavirasto uudistuu vuoden 2026 alusta.

Hätäkeskuslaitos

Pelastuslaitos tekee valvontatoimintaan liittyvää yhteistyötä hätäkeskuksen kanssa pääasiassa hätäkeskukseen liitettyjen paloilmoitin- ja sammutuslaitteiden osalta. Laitteiston liittäminen tai irtikytkeminen hätäkeskuksesta edellyttää pelastusviranomaisen hyväksynnän.

Sisä-Suomen poliisilaitos

Pelastuslaitos toimii yhteistyössä poliisin kanssa yleisötilaisuuksien turvallisuuden ennakkosuunnittelussa ja tapahtumien järjestäjien pelastus-/turvallisuussuunnittelun ohjaamisessa. Ennen tapahtuman alkamista voidaan suorittaa yleisötilaisuuden palotarkastus yhteistyössä poliisin sekä tarvittaessa muiden viranomaisten kanssa.

Viranomaisyhteistyötä tehdään myös ilotulitusnäytösten sekä ilotulitteiden myymälävarastojen valvonnassa, sekä tarpeen mukaan anniskeluravintoloiden henkilöturvallisuuden valvonnassa ja oppilaitosten turvallisuus-/pelastussuunnittelun ohjaamisessa. Pelastusviranomainen pyytää lisäksi tarvittaessa virka-apua poliisilta, jos se on tarpeen palotarkastuksen tai muun valvontatehtävän suorittamiseksi sekä tekee tarvittaessa ilmoituksen pelastusrikkomuksista rikosoikeudellisen vastuun selvittämiseksi.

Poliisin kanssa tehtävää Tulipysäkki-toimintaa uudistetaan ja lisätään myös tiedonkulkua poliisin kanssa yleisesti. Tulipysäkki-toiminnan organisointi on turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän - vastualueen vastuulla. Yhteisiä rajapintoja on havaittu paloriski-ilmoitusten tekoon liittyvän koulutuksen lisäämisen ja asiasta kouluttamisen tarpeen osalta. Poliisin kanssa pyritään tekemään yhteistyötä yhdenaikaisen ja yhdessä suunnitellun turvallisuusviestinnän osalta.

Varsinaisen valvontatoiminnan lisäksi tehdään poliisin kanssa yhteistyötä palontutkinnassa ja annetaan pyynnöstä asiantuntijalausuntoja palontutkintaan liittyen.

Maahanmuuttovirasto Migri

Maahanmuuttoviraston kanssa tehdään yhteistyötä vastaanottokeskusten turvallisuuden parantamiseksi ja ylläpitämiseksi muun muassa tekemällä valvontakäyntejä

vastaanottokeskuksiin, kouluttamalla vastaanottokeskusten henkilökuntaa sekä varmistamalla Migrin vastuulla olevien asuntojen riittävä turvallisuustaso. Tarvittaessa koulutetaan vastaanottokeskusten asukkaita paloturvalliseen asumiseen. Migrin sekä muiden maahanmuuttoon kytkeytyvien eri toimijoiden kanssa pyritään tekemään jatkuvaa yhteistyötä, jotta turvallisuusviestintää saadaan kohdennettua ajantasaisesti ja asiakaslähtöisesti kulloinkin tarvittaville tahoille.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto

Tampereen Viinikan järjestelyratapiha on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom nimeämä vaarallisten aineiden kuljetusten ratapiha, jonka turvallisuutta se myös valvoo.

Rautatierakenteista vastaa Väylävirasto. Pelastuslaitos osallistuu ratapihalle suoritettaviin valvontatarkastuksiin sekä antaa pyydettyä asiantuntija-apua ratapihan turvallisuutta koskevissa kysymyksissä. Pelastuslaitos toimii yhteistyössä Väyläviraston kanssa myös Tampereen Rantaväylän ajoneuvoliikennetunnelin valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Pelastuslaitos antaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille ja Väylävirastolle tarvittaessa yksittäisiä lausuntoja erilaisista hankkeista.

Muut yhteistyötahot

Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat: ensihoidon palvelutuottajat, kunnan eläinlääkäri, nuohoojat, paloilmoitin- ja sammutuslaitteistojen tarkastuslaitokset, pelastus- ja kiinteistöalan järjestöt ja yhdistykset, öljysäiliöiden asennus- ja tarkastusliikkeet, onnettomuustutkintakeskus OTKES, Puolustusvoimat, tulli, kolmannen sektorin toimijat, isännöitsijät, taloyhtiön edustajat, kaupungit/kunnat, muut pelastuslaitokset sekä Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto.

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta osallistutaan valtakunnallisiin asiantuntijaverkostoihin sekä alueellisiin hankkeisiin resurssien puitteissa. Valtakunnalliseen verkostotyöhön osallistuvat pääasiassa johtavat palotarkastajat sekä asiantuntijatehtävissä olevat palotarkastajat. Valtakunnallisia asiantuntijaverkostoja ovat muun muassa kemikaaliturvallisuuden, yleisötilaisuuksien, rakentamisen ohjauksen, paloriskiasumisen, palontutkinnan ja valvonnan asiantuntijaverkostot. Näiden lisäksi on vaihtelevasti hankkeita ja ohjausryhmiä, joihin henkilöstöä osallistuu resurssien puitteissa. Verkostoihin ja hankkeisiin osallistuminen on erityisen tärkeää yhteisten toimintatapojen, laadun kehittämisen ja turvallisuuden edistämisen näkökulmasta.

5.2.2. Yhteistyö pelastuslain 42 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä

Jokaisella viranomaisella on ilmoitusvelvollisuus havaitsemastaan paloriskiasunnosta pelastusviranomaiselle pelastuslain 42 §:n mukaan. Pirkanmaalla paloriski-ilmoitukset tehdään

pääsääntöisesti valtakunnallisella ilmoituslomakkeella. Ilmoituksia käsittelee ja niiden perusteella tehtäviä tarkastuksia suorittaa pääsääntöisesti asumisturvallisuustiimi (1,6 htv).

Yhteistyötä paloriski-ilmoitusten osalta tehdään lähinnä sosiaali- ja terveysturvallisuuden kanssa esim. yhteisillä kotikäynneillä. Sosiaali- ja terveysturvallisuuden, etenkin kotihoidon työntekijät, tekevät myös aktiivisesti paloriski-ilmoituksia havaitsemistaan puutteista kodeissa.

Paloriskikohteiden tarkastuksiin liittyen yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös kuntien ympäristöterveysviranomaisten, rakennusvalvonnan, poliisin, kolmannen sektorin toimijoiden, omaisten tai ystävien (asukkaan toiveesta) sekä isännöitsijöiden tai taloyhtiön edustajien kanssa.

Paloriskikohteiden tarkastustoimintaa pyritään kehittämään ja yhdenmukaistamaan yhdessä muiden pelastuslaitosten kanssa. Tässä keskeisessä roolissa on kumppanuusverkoston asiantuntijaverkosto, jonka toimintaan osallistutaan aktiivisesti. Myös tiedonkulkua ja yhteistyötä eri pelastustaitosten toimijoiden kanssa tehdään kohdennetusti. Paloriskikohteiden tarkastustoimintaa suoritetaan laajassa yhteistyössä eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Tästä ja jatkuvasta muutoksesta toimintaympäristössä on havaittu tarve aktiivisesti ylläpitää jo olemassa olevia yhteistyöverkostoja sekä pyrkiä lisäämään eri viranomaisten ja toimijoiden tietoutta asiasta sekä myös tarvittaessa löytää uusia yhteistyötahoja ja toimintamalleja (esim. Kymmen RIMO yhteistoimintaelin).

5.2.3. Yhteistyö pelastuslain 62 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyssä

Nuohoojan vikailmoituksen käsittely on esitetty kappaleessa 4.3.4 Muu asiakirjavalvonta.

5.2.4. Paikallinen ja alueellinen turvallisuussuunnittelutyö

Pelastuslaitos on mukana paikallisessa ja alueellisessa turvallisuussuunnittelutyössä kuntien kanssa sovittavalla tavalla. Turvallisuussuunnittelutyössä hyödynnetään onnettomuuskehityksen seuranta.

5.3. Palontutkinta

Palontutkinta on pelastuslaitoksen lakisääteinen tehtävä. Pelastuslain 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissy ja selvitetään tarvittavassa laajuudessa palon syttymiseen ja leviämiseen vaikuttaneet tekijät,

palosta aiheutuneet vahingot ja vahinkojen laajuuteen vaikuttaneet tekijät sekä pelastustoiminnan kulku. Selvityksen laajuuteen vaikuttaa erityisesti palon seurausten vakavuus.

Palontutkinnan tiedot kirjataan Pronto pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto-järjestelmään, josta niitä voidaan hyödyntää valtakunnallisesti tilastoinnissa, turvallisuusviestinnässä sekä hyödyntää tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Palontutkinnasta laaditaan tarpeen mukaan myös pelastuslaitoksen sisäistä materiaalia, joka tähtää etenkin oman toiminnan kehittämiseen. Palontutkinnasta esiin nousevat havainnot ja huomiot onnettomuuksien ehkäisemiseksi turvallisuusviestinnän, ohjauksen ja neuvonnan sekä tarvittaessa koulutuksen keinoin huomioidaan palontutkintaa tehtäessä ja toimintaa suunniteltaessa. Palontutkintaa tekevillä on erityisrooli tiedon jalkauttamisessa sisäisesti.

Pelastuslain 41 § mukaisesti palontutkinnassa arvioidaan myös tulipalojen tahallisuutta- ja tuottamuksellisuutta. Jos on aihetta epäillä, että tulipalo tai muu onnettomuus on aiheutettu tahallisesti tai tuottamuksellisesti, pelastusviranomaisen on ilmoitettava asiasta poliisille. Poliisille on ilmoitettava myös palontutkinnan yhteydessä havaituista palo- ja henkilöturvallisuusrikkomuksista.

Palontutkinnan tasot on määritetty valtakunnallisesti 1, 2 ja 3 tasoihin. Lisäksi valtakunnallisesti on erilaisia palontutkintaa vaativia vaihtuvia teemoja, joihin osallistuminen on usein vapaaehtoista, mutta tärkeää. Palontutkintaa voidaan tehdä myös oman harkinnan mukaisesti. Palontutkinnan toteuttaminen on ohjeistettu tarkemmin palontutkintaohjeessa. Palontutkintaan resursoidaan Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta 0,61 htv:tä ja pelastustoiminnan toimialueelta 0,2 htv:tä.

5.4. Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslain 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille.

Onnettomuuskehityksen seurantaa tehdään Pirkanmaan pelastuslaitoksella kvartaaleittain. Vuoden 2026 aikana päivitetään seurannan mittareita. Onnettomuuskehityksen seurannassa huomioidaan ainakin:

- Rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen määrä sekä esiintymistiheys (kunnittain)
- Onnettomuuksien seurausten kehittyminen
 - Omaisuusvahingot
 - Henkilövahingot
- Onnettomuustyyppien määrän muutos
- Pelastustoiminnassa havaitut trendit
- Palontutkinnassa esille nousevat asiat

Pirkanmaan pelastuslaitoksen onnettomuuskehityksen seurannan kokonaisvastuu on nimettynä Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen henkilölle. Seuranta tehdään yhteistyössä pelastuslaitoksen analyytikon, pelastustoiminnan henkilöstön, ensihoidon henkilöstön, palontutkinnan sekä viestinnän kanssa. Analyytikko tuottaa tilastollisesti materiaalia pääasiassa Pronto-tietokannasta, jota analysoidaan ja käsitellään Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella. Onnettomuuskehityksen seurannassa otetaan huomioon toimintavalmiuden suunnitteluohje ja siitä tulevat huomioid. Tavoitteena on, että Pronto-aineiston sekä palontutkinnasta esiin muutoin esiin nousseiden huomioiden pohjalta tehdyllä tilastoinnilla saataisiin onnettomuuskehityksestä tilannekuvaa kunnittain myös alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelutyön tueksi vuosittain. Saatua materiaalia hyödynnetään myös turvallisuusviestinnässä aktiivisesti.

5.5. Valmiustarkastukset

Pelastuslain 84 §:n mukaan pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi muissa kuin asumiseen käytetyissä tiloissa sekä puolustusvoimien salassa pidettävissä kohteissa (pelastuslaki 83 §).

Valmiustarkastuksilla pyritään varmistamaan osaltaan, että varautumisvelvolliset ovat huolehtineet niille kuuluvista velvoitteista. palvelutasopäätöskauden aikana pilotoidaan hyvinvointialueen pelastusviranomaisen suoritettavien valmiuden tarkastuksia kuntiin ja muihin varautumisvelvollisiin suuronnettomuuksien ja väestönsuojelun varautumisjärjestelyiden valvomiseksi. Säännöllinen valmiuden tarkastusten toteuttaminen edellyttävät päätöstä henkilöstön lisäresursoinnista. Turvallisuustilanne on muuttunut Suomessa ja Euroopassa. Väestönsuojelun varautumisjärjestelyihin on tarkoituksenmukaista kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Valmiustarkastusten tekeminen edistäisi myös lakisääteisten väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisessa.

Valmiustarkastusten suunnittelussa kiinnitetään huomiota Pirkanmaan yleisten kalliosuojien turvallisuuteen, väestönsuojelun johtokeskusten turvallisuuteen sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen.

Valmiustarkastuksiin varataan Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueelta 0,08 htv:a.

5.6. Hanke: Eri viranomaisten käyttämään paikkatietoon perustuva paloriskikohteiden paikantamismalli

Pirkanmaan pelastuslaitoksella käynnistyi syksyllä 2024 asumisen turvallisuuden projekti; Eri viranomaisten käyttämään paikkatietoon perustuva paloriskikohteiden paikantamismalli. Projektin kesto on 1.5.2024 - 30.4.2026. Vuonna 2026 on projektiin varattu 0,33 htv projektin loppuun saattamiseksi.

Koska pelastuslaitoksen valvontatoiminnan tulee olla riskiperusteista, yksi projektin tavoitteista on parantaa riskien kartoittamista ja kohdistamista. Odotuksena on ollut, että projektin myötä löydetään uusia keinoja riskien kartoittamiseen ja ennaltaehkäisemiseen sekä turvallisuusviestintään.

Projektissa vuonna 2025 viranomaisten käyttämään paikkatietoon perustuen onnistui määritellä alueita ja kohteita, joihin kohdistui eri viranomaisilla paljon tehtäviä 2021-2023. Tehtävien kartoittamisen ja kartalle viennin jälkeen karttakuvan avulla kartoitettiin kohteita, joihin eri tapahtumia kohdistui eniten. Näistä kohteista poimittiin kuusi taloyhtiötä, joissa suoritettiin asuntoihin kohdennettuja palotarkastuksia käyden läpi asumisen turvallisuutta kuten palovaroittimien määrä ja sijoittaminen, palokuorma, poistumisreitit, mahdollisen saunan turvallisuutta sekä liesiturvallisuutta. Näissä taloyhtiössä asuntoja tarkastettiin yhteensä 324. Tarkastuksiin osallistuivat asumisen turvallisuuden palotarkastajat sekä johtava palotarkastaja. Tarkastuksiin käytettiin aikaa viiden arkipäivän työvuoroista. Tarkastukset tehtiin hyvässä yhteistyössä isännöitsijöiden kanssa.

Vuonna 2026 hankkeen tuloksia pyritään esittelemään eri tapahtumissa mahdollisuuksien mukaan. Projektin tulosten ja mahdollisuuksien jakamisen lisäksi tämä voi lisätä tietoisuutta paloriskiasunnoista ja tätä myötä lisätä paloriskiasuntoihin kohdistuvia tarkastusilmoituksia yhteistyöviranomaisten taholta. Hanketta ja sen tuloksia on tarkoitus hyödyntää YTA-alueen toiminnassa. Lisäksi julkaistaan loppuraportti ja tehdään projektin lopputilitys Palosuojelurahastolle. Projektin tiimoilta on tarkoitus myös tehdä yhteistyötä ulkomaisten yhteistyökumppanien kanssa.

6. Valvontasuunnitelman tavoitteet / kehittämiskohteet sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen tavoitteita seurataan kvartaaleittain omavalvonnalla. Omavalvonnan toteutumista seurataan laajennetussa johtoryhmässä.

Omavalvontaan on nostettu seurattavaksi mittareiksi:

- Määräaikaisen valvonnan kohteet (A1-A6) valvotaan (100%) valvontasuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja pelastuslain mukaisia muita palotarkastuksia suoritetaan 1000.
- Seurataan päivystävälle palotarkastajalle kuuluvien tehtävien suoritteita. Tavoitteena 4000 suoritetta.

6.1. Tavoitteet

Yhteenveto vuoden 2026 määräaikaisen valvonnan tavoitteista:

- Määräaikaisen valvonnan kohteet pyritään valvomaan suunnitellusti (huomioiden kohteet, joita ei kyseisellä hetkellä voida valvoa).
- Määräaikaisen valvonnan toimintaa kehitetään saadun asiakaspalautteen perusteella. Vuoden 2026 alusta otetaan käyttöön uudet valtakunnalliset väittämät asiakaspalautteeseen.
- Jälkivalvonnan (jälkipalotarkastus ja asiakirjajälkivalvonta) seuraaminen ja sen lisääminen.

Yhteenveto vuoden 2026 yhteistyön tavoitteista:

- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelutyön vakiinnuttaminen toimintatavaksi vuoden 2026 aikana. Tämä tehdään yhteistyössä Siviilivalmiuden ja valmiussuunnittelun vastuualueen kanssa.
- Lisätään yhteistyötä Turvallisuus- ja onnettomuusviestinnän, Siviilivalmiuden ja varautumisen sekä Pelastustoiminnan kanssa.
- Lisätään turvallisuusviestintää ja kehitetään yhteistyötä sekä tiedonkulkua sisäisesti. Tavoitteena on saavuttaa turvallisuusviestinnän näkökulman huomioiminen ja yhteistyön spontaani syntyminen eri toimijoiden välille.

Yhteenveto vuoden 2026 onnettomuuskehityksen seurannan tavoitteista:

- Neljännesvuosittain katsaus onnettomuuskehityksestä ja tarvittaessa muutetaan ohjeistusta / toimintatapoja pelastustoiminnassa, onnettomuuksien ehkäisyssä ja valvonnassa sekä viestinnässä.
- Onnettomuuskehityksen seurannasta luodaan tiedote jaettavaksi koko pelastuslaitokselle. Kuntiin laitettavassa tiedotteessa huomioitava kuntakohtaiset tiedot ja erityisominaisuudet (alueellinen ja paikallinen turvallisuussuunnittelutyö). Seuranta tiiviissä yhteistyössä analyttikon kanssa.
- Onnettomuuskehityksen seurannasta saadaan tilastollista tietoa ja syötteitä, joihin puuttamalla onnettomuuksien ehkäisyn keinoilla pystytään vähentämään tulipaloja, henkilövahinkoja ja onnettomuuksia yleisesti.

Yhteenveto vuoden 2026 yleisötilaisuuksien valvonnan tavoitteista:

- Pelastuslaitoksen sisäisen yhteistyön ja ohjeistuksen kehittäminen tapahtumavalvontaa suorittavien tahojen välillä.
- Korkean riskin tapahtumissa jatketaan tapahtumajärjestäjän ja muiden viranomaisten kanssa yhteistyössä ennakko- ja purkutilaisuuden järjestämistä. Mallia hyödynnetään myös keskivaativan riskin tapahtumissa, jos viranomisten tietoon on tullut esimerkiksi tapahtumassa sattuneita onnettomuuksia.
- Tapahtumajärjestäjille pidetään infoja yleisötapahtumien turvallisuusvaatimuksista yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Yhteenveto vuoden 2026 rakenteellisen turvallisuuden tavoitteista:

- Kaksi rakenteellisen asiantuntijaa on eläköitymässä 2027 – 2028. Tavoitteena perehdyttää omaa henkilöstöä rakenteellisen tehtäviin jo vuoden 2026 aikana.

Yhteenveto vuoden 2026 palontutkinnan tavoitteista:

- Palontutkinnan tiimin päivittäminen ja toiminnan kehittäminen (palontutkinnan työvälineiden ja osaamisen kehittäminen ja työturvallisuuden parantaminen)
- Valtakunnallisten osaamistavoitteiden huomiointi ja käyttöönotto palontutkinnan tiimissä.
- Palontutkijoiden nimeämiskäytännön selkeyttäminen

Yleisiä tavoitteita vuodelle 2026:

- Uuden valtakunnallisen onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän käyttöönotto keväällä 2026. Tavoitteena, että Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueella pystytään käyttämään järjestelmää perustehtävissä täysin itsenäisesti kesään mennessä.
- Sisäministeriön julkaisema onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma on julkaistu keväällä 2025. Toimintaohjelman ja sen oheen tehdyn liitteen huomioiminen vastuualueen toiminnassa.

6.2. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi on osa pelastuslaitoksen oman toiminnan seuranta, raportointia ja kehittämistä. Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota suunnittelun riskiperusteisuuden toteutumiseen, käytettävissä olevien resurssien määrään, valvontakeinojen tehokkuuteen, viranomaisyhteistyön toteutumiseen sekä laadun ja suoritteiden seurantaan. Viranomaisen on valittava valvontakeinot niin, että niillä saadaan tilanteeseen nähden paras mahdollinen vaikuttavuus käytettävissä olevilla resursseilla.

Valvontaa suorittavat Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualueen työntekijät raportoivat kuukausiraporttiin kerran kuukaudessa. Raportointi käydään läpi kuukausittain Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatehtävät -vastuualuepalaverissa ja lisäksi Onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden toimialueen johtoryhmässä.

7. Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen

Valvontasuunnitelma on julkinen ja se on nähtävissä Pirkanmaan pelastuslaitoksen internetsivuilla. Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle.

LIITTEET

- Liite 1 Valvontavälitaulukot A1-A6 ja B
- Liite 2 Valvontavälien muutokset ja niiden syyt vuodelle 2026
- Liite 3 Valvontavälien muuttamisen perusteet

Valvontavälitaulukot A1-A6 ja B

Liitetaulukko A1. Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli * kohteessa ei automaattista sammutuslaitteistoa	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Keskussairaalat <i>Yliopistollisina ja muina keskussairaaloina toimivat erikoissairaanhoidon</i>	0611	A100		24			
terveydenhuoltorakennukset Muut sairaalat ja laboratoriorakennukset <i>Erikoissairaanhoidon terveydenhuoltorakennukset, joissa hoidetaan ja tutkitaan tiettyä potilasryhmää tai sairautta; esimerkiksi keuhkosairauksia, syöpää, korva-, nenä- ja kurkkutauteja, psykiatrisia sairauksia, naistentautia ja synnytyksiä sekä lasten sairauksia (erikoissairaalat ja laboratoriorakennukset) sekä erikoissairaanhoidon terveydenhuoltorakennukset, jotka eivät ole keskussairaaloita eivätkä erikoissairaaloita ja laboratoriorakennuksia (muut sairaalat). Näitä ovat alue-, paikallis- ja laitossairaalat ja vastaavina sairaaloina toimivat erikoissairaanhoidon</i>	0610	A105		24			
Terveys- ja hyvinvointikeskukset <i>Perusterveydenhuollon terveydenhuoltorakennukset, myös terveysasemat ja neuvolat</i>	0610	A1101		24			
- vuodeosasto		A1102				60	
- vain päiväkäyttö							
Muut terveydenhuoltorakennukset ja kuntoutuslaitokset <i>Muut kuin edellä luetellut terveydenhuoltorakennukset sekä kuntoutuslaitokset, joilla tarkoitetaan terveydenhuoltorakennuksia, joissa kuntoutetaan sellaisia henkilöitä, joiden työ- tai toimintakyky on heikentynyt.</i>	0614, 0619	A1151		24			
- ympärivuorokautinen käyttö		A1152				60	
- vain päiväkäyttö							
Laitospalvelujen rakennukset <i>Sosiaalipalvelurakennukset, joissa annetaan pääasiassa ympärivuorokautista hoitoa ja joissa on pysyviä vuodepaikkoja. Laitospalvelujen rakennuksia ovat esimerkiksi ensikodit, lasten- ja nuorisokodit ja perheryhmäkodit (36 kk) sekä ikääntyneiden, vammaisten ja mielenterveys- ja päihdeongelmaisten laitospalveluille tarkoitettut rakennukset (24kk). Laitoshoidossa asiakas on hoitosuhteessa laitokseen, ja toimintayksikkö tai viranomainen tekee päätöksen asiakkaan siirtämisestä.</i>	0620	A130		24	36		
Muut poistumisturvallisuusselvitysvelvolliset kohteet <i>Muut kuin edellä luetellut terveydenhuoltorakennukset sekä kuntoutuslaitokset, joilla tarkoitetaan terveydenhuoltorakennuksia, joissa kuntoutetaan sellaisia henkilöitä, joiden työ- tai toimintakyky on heikentynyt.</i>		A135		24*	36		
Avopalvelujen rakennukset <i>Sosiaalipalvelurakennukset, joka ovat pääasiassa käytössä päivisin ja joissa ei yleensä ole vuodepaikkoja yöpymistä varten. Avopalvelujen rakennuksia ovat esimerkiksi harjaantumiskoulut, vammaisten ja vanhusten palvelukeskukset ja päihdehuollon rakennukset.</i>	0621	A140				60	
Vankilat - suljettu vankila	0630	A1451		24			
- avovankila		A1452		24			
Majoitustilat <i>Rakennukset, jotka on tarkoitettu pääsääntöisesti lyhytaikaiseen majoittumiseen, kuten hotellit, motellit, hostellit ja vastaavat majoitusliikerakennukset, loma-, lepo- ja virkistyskodit sekä muut majoitus(liike)rakennukset, kuten leirikeskukset.</i>	0320, 0321, 0322, 0329						
- alle 10 majoituspaikkaa		A1501			36		
- 10-50 majoituspaikkaa		A1502			36		
- yli 50 majoituspaikkaa		A1503		24			
Vuokrattavat lomamökit ja leirintäalueet <i>Ammattimaisesti vuokrattavat lomamökit (toiminnanharjoittaja), mökkikylät, leirintäalueet. MaRaL sovelletaan (elinkeinon harj., taloudelliseen tulokseen tähtääminen, muu kuin satunnainen toiminta).</i>		A155				60	
Yksittäiset vuokrattavat lomamökit ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi							

Liitetaulukko A2. Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli

Palotarkastuksen ohjeellinen väli * kohteessa ei automaattista sammutuslaitteistoa	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Päiväkodit <i>Opetusrakennukset, jotka on tarkoitettu varhaiskasvatukseen.</i>	0810	A2001				60	
- alle 25 paikkaa		A2002			36		
- 25-100 paikkaa		A2003		24			
- yli 100 paikkaa		A2004		24*	36		
- vuoropäiväkoti							
Yleissivistävien oppilaitosten rakennukset <i>Opetusrakennukset, joissa annetaan yleissivistävää koulutusta.</i>	0820	A2051			36		
- alle 100 oppilasta		A2052		24			
- 100-500 oppilasta		A2053		24			
- yli 500 oppilasta							
Ammatillinen oppilaitos <i>Ammatillisten oppilaitosten rakennuksia ovat esimerkiksi ammatillisten oppilaitosten työopetustilat ja muut opetusrakennukset.</i>	0830	A210			36		
Korkeakoulu- ja tutkimuslaitokset <i>Opetusrakennukset, joissa annetaan korkeakoulutusta tai tehdään avointa tieteellistä tutkimusta. Korkeakoulu- ja tutkimuslaitosrakennuksia ovat korkeakoulurakennukset ja tutkimuslaitosrakennukset. Korkeakoulu- ja tutkimuslaitosrakennukset, joissa tehdään avointa tieteellistä tutkimusta ja joissa ei yleensä anneta opetusta.</i>	0840, 0841	A215			36		
Muut opetusrakennukset <i>Muita opetusrakennuksia ovat vapaan sivistystyön opetusrakennukset sekä järjestöjen, liittojen, työnantajien ja vastaavien opetusrakennukset. Vapaan sivistystyön opetusrakennuksia ovat esimerkiksi kansanopistojen, kansalaisopistojen, opintokeskusten ja liikunnan koulutuskeskusten rakennukset. Järjestöjen, liittojen, työnantajien ja vastaavien opetusrakennuksia ovat esimerkiksi autokoulut, kielikoulut ja -opistot sekä kurssikeskukset.</i>	0890, 0891	A220				60	

Liitetaulukko A3. Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Myymä- ja liikerakennukset, kauppakeskukset <i>Pääasiassa tuotteiden ja palvelujen myyntiin tarkoitettut liikerakennukset.</i> - alle 400 m ²	0310, 0311, 0319	A3001					120
- 400-2 499 m ²		A3002				60	
- 2500-9 999 m ²		A3003			36		
- 10 000 m ² tai enemmän		A3004		24			
Ravintolarakennukset ja vastaavat liikerakennukset <i>Erilliset liikerakennukset, joissa tarjotaan välittömästi nautittaviksi tarkoitettuja aterioita ja juomaa ja joissa on yleensä asiakaspaikkoja. Ravintolarakennuksia ja vastaavia liikerakennuksia ovat esimerkiksi omassa rakennuksessaan sijaitsevat ravintolat, ruokalat, kahvilat, baarit, pubit ja yökerhot. Ruokaravintolat: kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun. Erilliset grillikioskit ja vastaavat valvontaväli 120 kk</i> - alle 50 asiakaspaikkaa - 50 - 400 asiakaspaikkaa - yli 400 asiakaspaikkaa - ruokaravintolat	0330	A3051				60	
		A3052			36		
		A3053		24			
		A3054				60	120
Teatterit, musiikki- ja kongressitalot <i>Kulttuurirakennukset, joissa järjestetään teatteri-, ooppera- ja konserttiesityksiä sekä kongresseja. Lisäksi kulttuurirakennukset, joissa esitetään elokuvia ja suoria tai tallennettuja videoesityksiä erilaisista tapahtumista.</i> - paikkaluku korkeintaan 300 - paikkaluku yli 300	0710, 0711	A3101 A3102				60	
				24			
Kirjastot ja museot <i>Kulttuurirakennukset, joissa säilytetään pääsääntöisesti erilaisia tallenteita ja joista niitä voidaan lainata. Kulttuurirakennukset, joissa säilytetään yleisön nähtävänä kulttuuri tai luonnonhistoriallisia, taide- tai muita kokoelmia tai joissa esitellään ja myydään taidetta. Kirjastot ja pienet museot pääsääntöisesti 60 kk. Suuret museot 36 kk.</i> Näyttely- ja messuhallit <i>Yksikerroksiset, lähes yhtenäistä hallimaista tilaa sisältävät kulttuurirakennukset, joissa järjestetään näyttelyjä, messuja ja muita sen kaltaisia tapahtumia.</i> Seura- ja kerhorakennukset <i>Seura- ja kerhorakennuksia ovat esimerkiksi seurain-, kerho-, nuoriso-, ylioppilas- ja osakuntatalot. Tähän ei kuulu: seurakuntien toimitiloina toimivat rakennukset</i>	0712, 0713	A315			36	60	
	0714	A320				60	
	0720	A325				60	
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset <i>Uskonnollisten yhteisöjen rakennuksia ovat uskonnonharjoittamisrakennukset, seurakuntatalot ja muut uskonnollisten yhteisöjen rakennukset.</i> - paikkaluku alle 300 - paikkaluku yli 300	0730, 0731, 0739	A3301					
		A3302		24	36		
Urheilu- ja liikuntarakennukset ja muut kokoontumisrakennukset <i>Jäähalleissa ja monitoimihalleissa voi järjestää isoja yleisötilaisuuksia, kuten urheilutapahtumia, konsertteja ja näyttelyitä. Niissä on runsaasti myös muita yleisön tarvitsemia tiloja, kuten narikkoja, ravintoloita ja baareja. Muita kokoontumisrakennuksia ovat esimerkiksi huvipuistorakennukset, tanssitalot, pelihallit ja näkötornit.</i> - suurin sallittu henkilömäärä alle 500 hlöä - suurin sallittu henkilömäärä 500-5000 - suurin sallittu henkilömäärä yli 5000	0720, 0740, 0741, 0742, 0743, 0744, 0749, 0790	A3351				60	
		A3352			36		
		A3353		24			
Asemarakennukset ja terminaalit <i>Asemarakennukset ja terminaalit sijaitsevat rautatie-, linja-auto-, metro- ja lentoasemilla sekä satamissa. Tähän ei kuulu: tavaraterminaalit. Rakennuksen koko/henkilömäärä vaikuttaa valvontaväliin.</i>	0510	A340			36		
Ammattiliikenteen kaluston suoja- ja huoltorakennukset sekä pysäköintitalot ja -hallit <i>Umpinaiset liikenne- ja kuljetusalan rakennukset, jotka on tarkoitettu ammattiliikenteen kulkuneuvojen ja raskaiden työkoneiden suojaamiseen. Ammattiliikenteen kaluston suojarakennukset voivat olla lämmittämättömiä. Ammattiliikenteen kaluston suojarakennukset ovat esimerkiksi raideliikenteen, ammattimaisen ajoneuvoliikenteen ja lentokoneiden suojarakennukset. Umpinaiset, lämmitetyt liikenne- ja kuljetusalan rakennukset, jotka on tarkoitettu ammattiliikenteen kulkuneuvojen ja raskaiden työkoneiden huoltamiseen ja korjaamiseen. Liikenne- ja kuljetusalan rakennukset, jotka on tarkoitettu kulkuneuvojen pysäköimiseen. Avonaiset ja osaksi avonaiset liikenne- ja kuljetusalan rakennukset, jotka on tarkoitettu kulkuneuvojen pysäköimiseen ja suojaamiseen.</i> <i>Tähän ei kuulu: maatalouskoneiden suojarakennukset (1492 Maatalouden varastorakennukset) eivätkä muun kuin ammattiliikenteen kaluston suojarakennukset, kuten asuinrakennusten autotallit, vene- ja pyöräsuojat, muun kuin ammattiliikenteen kaluston huoltorakennukset, kuten autokorjaamot, -maalaamot ja -pesulat</i>	0511, 0512, 0513, 0514	A345				60	
Tieto- ja viestintätekniikan rakennukset ja muut liikenteen rakennukset <i>Tieto- ja viestintätekniikan rakennuksia ovat datakeskukset ja laitetilat sekä tietoliikenteen rakennukset. Muita liikenteen rakennuksia ovat esimerkiksi luotsi- ja majakka-asemat, tulli- ja taksiasemat ja liikenteen ohjauskeskukset.</i>	0520, 0521, 0590	A350				60	

Liitetaulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Energiantuotantorakennukset <i>Energiahuoltorakennukset, joissa tuotetaan sähkö-, lämpö- tai kylmäenergiaa hyödyntämällä uusiutuvia tai uusiutumattomia energianlähteitä tai näiden jalostusprosesseissa syntyviä sivutuotteita. Sähkö-, lämpö- ja kylmäenergiaa voidaan tuottaa erillis- tai yhteistuotantona eri tuotantota-voilla, kuten vesi-, tuuli-, lauhde- ja ydinvoimalla. Sähköä voidaan tuottaa myös kaasuturbiineilla ja moottoreilla. Tähän kuuluu myös jätteiden polttaminen energiaksi. Energiantuotantorakennuksia ovat sähköenergian tuotantorakennukset sekä lämpö- ja kylmäenergian tuotantorakennukset. Alle 200 m2 kohteet, tapauskohtainen harkinta (esim. jatkuvasti miehitetyt kohteet)</i>	1010, 1011	A4001				60	
- alle 1000 m2 - yli 1000 m2		A4002			36		
Energiansiirto ja –varastointi rakennukset <i>Energiahuoltorakennukset, joita käytetään energian siirtoon tuotanto- tai varastointipaikalta kulutuskohteisiin. Energiansiirtorakennuksia ovat esimerkiksi muuntamot ja kytkinasemat. Muut energiahuoltorakennukset, joissa varastoidaan energiaa. Varastoitava energia voi olla esimerkiksi sähköä, lämpöä, kylmyyttä, kaasua tai nestettä, kuten vetyä. Energianvarastointi-rakennuksia ovat esimerkiksi pumppuvoimalat ja kaukolämmön vesivarastot.</i>	1090, 1091	A4051				60	
- alle 1000m2 - yli 1000 m2		A4052			36		
Tuotantorakennukset <i>Yksikerroksiset, lähes yhtenäistä hallimaista tilaa sisältävät teollisuuden tuotantorakennukset, jotka sopivat monen teollisuuden toimialan käyttöön. Teollisuuden tuotantorakennukset, joissa harjoitetaan raskasta teollisuutta. Raskasta teolli-suutta ovat esimerkiksi rauta- ja terästeollisuus, laivanrakennus, isojen koneiden valmistus, paperiteollisuus ja kemikaalien valmistus. Teollisuuden tuotantorakennukset, joissa valmistetaan tai jalostetaan elintarvikkeita tai eläinten ruokia. Muita teollisuuden tuotantorakennuksia ovat esimerkiksi olosuhteitaan säädellyt rakennukset, kuten lääke- tai elektroniikkatehtaat.</i> <i>300-999 m2 kohteet -> ensisijaisesti paloturvallisuuden itsarviointi</i>	0910, 0911, 0912, 0919	A4101					120
- alle 1500m2		A4102				60	
- 1500-4999 m2		A4103			36		
- 5000-9999m2		A4104		24			
- yli 10000 m2							
Teollisuushallit- ja pienteollisuustalot <i>Teollisuuden ja kaivannaistoiminnan rakennukset, joissa on monia, usein eri toimialoilla toimivia yrityksiä. Teollisuus- ja pienteollisuustaloissa voi olla pientuotantotilojen lisäksi esimerkiksi liikkeitä, toimistoja ja varastoja.</i> <i>300-999 m2 kohteet -> ensisijaisesti paloturvallisuuden itsarviointi</i>	0920	A4151					120
- alle 1500 m2		A4152				60	
- 1500-4999 m2		A4153			36		
- 5000-9999m2		A4154		24			
- yli 10000 m2							
Kaivannaistoiminnan rakennukset <i>Kaivosalueella sijaitsevat teollisuuden ja kaivannaistoiminnan rakennukset, jotka on tarkoitettu luonnossa esiintyvien mineraalien, öljyn ja kaasun kaivamiseen, louhintaan, pumppaukseen ja jalostamiseen. Kaivannaistoiminnan rakennuksissa voidaan käsitellä raaka-aineita jatkojalostuksessa tai -käytössä tarvittavaan muotoon seulomalla, pesemällä, murskaamalla, jauhamalla, kiillottamalla tai muulla tavoin rikastamalla. Kaivannaistoiminnan rakennuksia ovat metallimalmien käsittelyrakennukset ja muut kaivannaistoiminnan rakennukset. Muissa kaivannaistoiminnan rakennuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi öljyä, kaasua, kiviä, hiekkaa, soraa, savea, lannoitemineraaleja, jalokiviä tai suolaa.</i>	0930, 0939	A420			36		
Varastorakennukset <i>Lämpimissä varastoissa säilytetään tavaroita, jotka eivät kestä alhaisia lämpötiloja tai lämpötilan vaihteluita. Kylmä- ja pakastevalastoissa säilytetään tavaroita, jotka eivät säily lämpimässä. Tyypillisiä kylmävarastotuotteita ovat vihannekset, juurekset ja meijerituotteet. Tyypillisiä pakastevalastotuotteita ovat monet elintarvikkeet ja lääkkeet. Muissa olosuhteitaan säädellyissä varastoissa säilytetään tavaroita, jotka eivät kestä kostumista tai joiden pakkaukset eivät kestä kostumista. Varastorakennukset, joissa ei ole lämmitystä. Avonaiset tai puoliksi avonaiset varastorakennukset tavaroille, jotka kestävät ulkoilmaa mutta jotka tarvitsevat suojaa sateelta. Kuivavarastot ja pienvarastorakennukset ovat muita olosuhteitaan säädeltyjä varastoja.</i> <i>600-1499m2 kohteet -> ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi</i>	1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215	A4251					120
- 1500-4999 m2		A4252				60	
- 5000-9999m2		A4253			36		
- yli 10000 m2		A4254		24			
Logistiikkakeskukset	1214	A430			36		
Vesihuollon rakennukset <i>Vesihuollon rakennuksia ovat vedenottamot ja vedenjakelurakennukset sekä vedenpuhdistamot. Vesihuollon rakennukset, joissa pumpataan vettä vesilähteistä, puhdistetaan se ja siirretään se mahdollisen varastoinnin jälkeen kulutuskohteisiin tai joissa</i>	111	A435			36		
Jätehuollonrakennukset <i>Jätehuollon rakennukset, joihin kerätään jätettä, joissa sitä käsitellään tai hyödynnetään tai jonne se välivarastoidaan tai loppusijoitetaan. Jätteenkeruu-, jätteenkäsittely- ja jätteenvarastointirakennukset sisältävät myös ongelmajätteiden keruuseen, käsittelyyn, varastointiin ja hävittämiseen polttamalla tarkoitettut rakennukset</i>	112	A440			36		
Materiaalien kierrätysrakennukset <i>Yhdyskuntatekniikan rakennukset, joissa kierrätetään ja hyödynnetään erilaisia materiaaleja. Kierrätettävää ja hyödynnettävää materiaalia ovat esimerkiksi paperi, lasi, tekstiilit ja metalli. Materiaalien kierrätysrakennuksissa puretaan kaiken tyyppistä romutavaraa sekä käytöstä poistettuja autoja, laivoja, junanvaunuja, tietokoneita, televisioita ja muita laitteita materiaalien kierrätystä varten sekä muunnetaan metalli- ja muuta jätettä, romua ja muuta tavaraa uusioraaka-aineiksi.</i>	113	A445			36		

Liitetaulukko A5. Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Kotieläinrakennus <i>Lypsy- ja lihakarjarakennukset, hevostallit, kanalat, sikalat, lampolat yms</i> - ympäristölupa, AVI - ilmoitus kunnan yvv - muut	141	A5001 A5002 A5003			36	60	
Erilliset viljankuivaamot ja viljansäilytysrakennukset <i>Viljankuivaamot, viljasiilot. Ensijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi</i>	1491	A505				60	120
Kasvihuoneet ja muut maatalousrakennukset <i>Kasvihuoneet, muut maatalouden tuotanto- ja varastorakennukset. Ilmoituskynnyksen alle jäävien maatilojen, ravi- ja ratsastustallien esim. hevostalli tai maneesi (ilman katsomaa), jossa tarjotaan palvelua ulkopuolisille -> 120 kk. Maatilamajoitusta täikka kausiluontoisesti toimintaan liittyvää majoitusta tarjoavien ravi-, ratsastus- ja marjatilojen tms. valvontaväli määräytyy taulukon A1 mukaan. Kohteet, joissa on katsomollinen maneesi, luokitellaan luokkaan A3351/A3352/A3353 henkilömäärän mukaan. Muiden maataloustuotantorakennusten (kasvihuoneet, turkistarhat, muut maa- ja metsä- ja kalatalouden rakennukset) valvontaväli määritellään tapauskohtaisesti (lähtäkohtaisesti 60 kk - pienimuotainen toiminta 120 kk)</i>	149	A510				60	120

Liitetaulukko A6. Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Toimistot ja työpaikatilat <i>Rakennukset, jotka on tarkoitettu toimistotyön tekemiseen.</i>	040	A6001					120
- alle 1500 m ²		A6002				60	
- 1500-5000 m ²		A6003			36		
- yli 5000 m ²							
Pelastustoimen rakennukset <i>Pelastustoimen rakennuksia ovat paloasemat, väestönsuojat ja muut pelastustoimen rakennukset.</i>	131, 1311, 1319	A6051			36		
- 24/7 asemat		A6052				60	
- muut rakennukset							
Palo -ja räjähdysvaaralliset tilat <i>Räjähdevarastot ja vastaavat</i>		A615			36		
Jakeluasemat <i>Huoltoasemat, liikenneasemat, kylmät jakeluasemat, veneiden tankkausasemat</i>		A6201			36		
- liikenne- ja huoltoasemat							
- kylmäasemat		A6202				60	
Turvetuotantoalueet <i>SM opas 31/2012</i> <i>Ensisijaisesti paloturvallisuuden itsearviointi</i>		A625			36		
Muut rakennukset ja kohteet <i>Muihin luokkiin kuulumattomat kohteet, kuten VAK ratapihat, rahtisatamat ja liikennetunnelit</i>		A635	Tapauskohtainen harkinta				

Liitetaulukko B. Asuinrakennusten periaatteellinen valvontaväli

Palotarkastuksen ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 2018	Valvontasovelluksen kohdetyyppi	12 kk	24 kk	36 kk	60 kk	120 kk
Pientalot <i>Yhden ja kahden asunnon pientalot (omakoti- ja paritalot).</i>	0110, 0111	B110				60	
Rivitalot <i>Pientalot, joissa on vähintään kolme rinnakkaista asuinhuoneistoa ja joissa eri asuinhuoneis-toihin kuuluvia tiloja ei ole päällekkäin.</i>	0112	B115					120
Kerrostalot <i>Vähintään kaksikerroksiset asuinrakennukset, joissa eri asuinhuoneistoihin kuuluvia tiloja on päällekkäin.</i> <i>Valvontaväli 36 kk:</i> <i>- rakennuksessa hätäkeskukseen kytketty pakollinen paloilmaitin ja/tai sammutuslaitteisto</i> <i>- yli 8-kerroksiset asuinrakennukset</i>	0120, 0121	B120			36		120
Asuinliikerakennukset <i>Vähintään kaksikerroksiset kerrostalot, joissa merkittävä osa rakennuksesta on liiketilaa.</i> <i>Perusvalvontaväli määräytyy rakennuksen A1-A6 luokkiin kuuluvien käyttötapojen perusteella.</i> <i>Huom! Pientalo, jossa pienimuotoista liiketoimintaa, luokitellaan asuinrakennukset 60 kk (valvontaan paloturvallisuuden itsearviointina).</i>		B125		24	36	60	120
Asuntolarakennukset <i>Asuinrakennukset, joissa asukkailla on yhteiset keittiö-, oleskelu- tai saniteettitilat ja asuinti-lana ei ole asuinhuoneista vaan jatkuvaan asumiskäyttöön soveltuva asuinhuone. Sosiaalipalveluna tuotettava asuminen => laitospalvelujen rakennukset (A130).</i> <i>Alle 50 majoituspaikkaa, valvontaväli 60 kk. Yli 50 majoituspaikkaa, valvontaväli 36 kk</i>		B130			36	60	
Erityisryhmien asuinrakennukset <i>Erityisryhmien asuinrakennukset, joissa ei kuitenkaan tarjota sosiaalihuoltolaissa tarkoitettua asumis- tai laitospalvelua. Ei poistumisturvallisuusselvitysvelvoitetta.</i> <i>Ryhmään kuuluu senioritalot ja vastaavat asuinrakennukset, joissa asukasvalinnan peruste on ikä tai muu ominaisuus, mutta kohteessa ei tarjota palveluja kohteessa toimivan palveluntuottajan/toiminnaharjoittajan toimesta (vrt. liitetaulukko A1).</i> <i>Ammatilliset perhekodit (AVI-luvalliset kohteet), valvontaväli 36 kk. Toimeksiantoperusteiset perhekodit valvontaväli 60 kk.</i>		B140			36	60	
Vapaa-ajan asuinrakennukset <i>Vapaa-ajan viettoon tarkoitettut rakennukset, jotka ovat yksityisessä asuinkäytössä.</i>	0210, 0211	B200	Turvallisuusviestintä				

Valvontavälien muutokset ja niiden syyt vuodelle 2026

Vuonna 2026:

Valvontaväleihin ei ole tehty suurempia muutoksia vuodelle 2026. Valvontakohteille otettiin käyttöön uudet valvontakohdetyypit, jotka saattoivat muuttaa hieman joidenkin yksittäisten kohteiden valvontaväliä.

Valvontavälien muuttamisen perusteet

Yritys- ja laitoskohteiden sekä asuinrakennusten määräaikaisen valvonnan lähtökohtaiset määrävälit esitetään käyttötavoittain liitteen 1 taulukoissa A1-A6 (yritys- ja laitoskohteet) ja B (asuinrakennukset). Taulukon harmaa palkki osoittaa minimi- ja maksimitarkastusvälit ja ohjeellinen tarkastusväli Pirkanmaan pelastuslaitoksella on esitetty tarkastusväliä kuvaavalla lukuarvolla. Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin taulukossa A4 sekä sisältää useita erityyppisiä käyttötapoja. Tällöin valvontavälin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa. Mikäli kohde muodostuu useista rakennuksista, määritellään valvontaväli sen rakennuksen mukaan, mistä muodostuu pienin valvontaväli.

Tarkastusvälin muuttaminen tapauskohtaisesti

Yksittäisten kohteiden valvontaväliä voidaan pidentää (+) tai lyhentää (-) lähtökohtaisesta valvontavälistä tapauskohtaisesti. Valvontavälin muuttaminen suositellusta on perusteltava ja kirjattava valvontatietokantaan siten, että perusteluita voidaan tarkastella jälkikäteen. Muutos kirjataan kohteen palotarkastuspöytäkirjan johtopäätöksiin. Valvontavälin muutoksesta voidaan tarvittaessa kirjata myös erillinen päätösasiakirja.

Valvontavälin muuttamisen perusteena voivat olla mm. seuraavat seikat:

1. Turvallisuuskulttuuri

- Puutteellinen turvallisuuskulttuuri (-). Esim:
 - a. Tavanomaista enemmän puutteita palo- ja henkilöturvallisuussäädösten noudattamisessa.
 - b. Havaitut puutteet toistuvat peräkkäisissä tarkastuksissa.
 - c. Poistumisturvallisuusselvityskohteen turvallisuustaso ei vastaa arviointipäätöstä.
 - d. Toistuvat erheelliset paloilmoitukset.
- Tavanomaista parempi turvallisuuskulttuuri (+)
 - a. Vrt. Arvioiva valvontamenetelmän² Turvallisuuden suunnittelu -moduulin hyvät käytännöt ja niiden toteutuminen käytännössä.

2. Uhatut arvot ja poikkeukselliset riskit

- Irtaimiston ja/tai rakennuksen arvo poikkeaa merkittävästi ko. valvontaluokassa tavanomaisesta. (+/-)
- Suojaustaso poikkeaa tavanomaisesta (rakentamismääräysten minimitaso). (+/-)
- Palo-osastojen koko poikkeaa tavanomaisesta (rakentamismääräyksistä). (+/-)

² <https://www.pelastuslaitokset.fi/julkaisut/arvi/turvallisuussuunnittelu>

- Kohteen laajuus ja geometrinen monimutkaisuus (operatiivisesti haasteelliset kohteet (maanlainen rakentaminen, korkeat rakennukset), monimutkainen paloturvallisuustekniikka, paloluokka P0). (-)
- YTS-kohteet, yhteiskunnallisesti merkittävät kohteet, kunnan toiminnan kannalta kriittiset kohteet. (-)
- Teollisuuden tuotannon toimiala ja palovaarallisuusluokka PVL 2. (-)
- Poikkeuksellisen suuri henkilömäärä käyttötapaan nähden. (-)
- Poikkeuksellisen suuret kulttuuri- tai rakennushistorialliset arvot. (-)
- Tavanomaista suuremman ympäristövahinkoriskit (esim. kemikaalien käsittely pv alueella). (-)
- Pitkä toimintavalmiusaika suhteessa riskeihin. (-)

3. Tapahtuneet onnettomuudet tai vastaavat

Useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia tai läheltä piti -tilanteita samassa kohteessa. (-)